

**Sermones Fratris Gabrielis Barelete ordinis predicatorum
tam quadragesimales: q[uam] de sanctis**

Barletta, Gabriel

Parisius, 1507, XXV. Jan.

Feria. vi. Dominice palmaruz de flebilissima passione domini nostri ieus
(sic!) christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69837](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69837)

me q̄ illi ciuitati q̄ nō recepit vos. Si
offendit em̄ deū q̄ non recepit discipu
los xp̄i. q̄tuz offendit q̄ nec ip̄m xp̄m
recipit. Qd̄ facit ille infamis q̄ confi
teri non vult. An̄ conquerit. Jo. i. In
pp̄ria venit et sui. r̄c. i. xp̄iani redem
pti sanguine xp̄i: eo q̄ non receperūt
Secō rōne indispositiōis. Quidā em̄
applaudunt sibi di. Opater. Meli⁹ ē
non recipere corp⁹ xp̄i q̄ indigne cō
municare. Quāuis hoc sit verum: qz
vt habet̄ Math̄. xv. Non est bonum
sumere panē filioꝝ: id est hominū iu
stoz r̄c. Tñ valde debent contristari
q̄ sint canes. et receptacula immun
da: et vasa mortis q̄ deberēt esse vasa
gratie. Tertio rōne subiectionis q̄
plenerat in pctō. subicit̄ dyabolo et
expellit xp̄z quē nō vult in se regnare
Quarto rōne p̄tectionis. ambulās
viam piculosam valde dolet si non hz
p̄tectorē. homo est in via piculosa in
imicoꝝ demonum. iuxta illud. Multi
bellantes r̄c. An̄ indiget p̄tectione. s.
cōionis et sacramento altaris. de quo
Dauid. Parasti in cōspectu meo r̄c.
Eos. s. demones q̄ tribu. r̄c. hāc p̄
tectione fugit in p̄sentia pauper foru
natus pctōr q̄ cōionē non intendit su
mere. Quinto rōne exclusionis: q̄ dño
hospiciū negat: merito et ipse dene
gabit illi ia nuq̄ regni celestis. Lu. x.
Qui me erubuerit hunc fili⁹ r̄c. Sed
pctōr qui confiteri et p̄municari non
vult in hoc pascha: hospiciū denegat
xp̄o. An̄ et ab ipso denegabit hospiciū
p̄diti. Practica. Disponē ergo de cō
scientia tua: vt digne posesis in die pa
sche ad mēsa dñi creator̄ tui cōicari
vt recipiaris ab eo in mensa celesti.

In die parasceues. Sermo de passi
one dñi nostri iesu xp̄i deuotissimus.

Hodie si voces
deus audieritis nolite ob
durare corda vestra. ps.
xciiij. Qz gratia domini est funda:

mentum omnium virtutum sine qua ne
mo operari potest opus meritorū: vt
te eterne vt dicitur Joh. xv. Sine me
nichil potestis facere. Et de conse. de
stin. iij. c. Placuit. Et Tho. i. ij. q. cix.
Ideo opus est habere ipsam gratiaz.
Unde volēs more solito recurrere ad
Mariam occurrit michi Sabuel an
gelus dicens. Noli eaz salutare: sed
ipsam dimitte: quia animus eius in a
maritudine est. iij. Reg. iij. Quia si
eam salutaueris Aue ab a: q̄ sine et
ve deriuatur: dicet noli dicere Aue
quia mulier infelix ego sum: i. Reguz
i. Si dixeris gratia plena. Respon
det. Immo amaritudine et doloribus
plena. Dominus tecum. Respondet.
Immo est iter iudeos. Benedicta tu
in mulieribus. Immo maledicta sum
Benedictus fructus ventris tui. Re
spondet immo maledictus inter iude
os. Unus appellat eum malefactorē
alius sediti osum: alius blasphemato
rem vt vermis et non homo. Oppro
brium hominū et abiectio plebis. Et
quo apparet cytharam illam angeli
ce salutationis esse conuersam in lu
ctum. Ideo dimitte nec salutes o pre
dicator. Sed nihilominus cruz ea. iux
ta crucem maneat. Ipsam meditan
do: ipsam adorando: ipsam salutādo
et eius auxilium implorando et dice
do: O cruz aue spes vnica: hoc passio
nis tēpore r̄c. Et adoram⁹ te chuste.
Hodie si vocem. r̄c. Si oculo intelle
ctus volumus hodie deuote contem
plari acerbissimos dolores nostri re
demptoris: profecto inueniemus q̄
omnis creatura nos ad lachrymas in
uitat. Primo ecclesia que nigris indu
ta: et altaribus demidata: campanis
et canticis leticie priuata: sponsū suū
plozat. T̄ren. i. Ploras plorauit in no
cte et lachryme sunt in maxillis eius
Non est qui consoletur eam. C̄se
cundo sol qui hodie suos abscondit ra
dios. Math̄. xxvij. A sexta hora te
nebre facte sunt super vniversam ter
ram. Quod videns Dyonisius at̄he
r ij

Feria sexta

nis dixit: aut tota machina destruitur
aut deus nature patitur. **Tertio**
omnis creatura irrationalis hiero.
super Mathe. Omnis creatura com-
patitur xpo morienti Sol obscuratur
Terra mouetur Petre scinditur. Ue-
luz tēplū diuidit. Sepulchra aperiuntur
Quarto angeli. Isa. xxxiij. Angeli
pacis amare seebunt. **Quinto**. Ma-
ria hgo Quam si pie voluerim? con-
templari. Uidebimus eam inestaz. fa-
cie squalida crinibus sparsis. an. cru-
cem stantem: et querula voce dicentē
O fili mi: quem de spiritu sancto con-
cepit nunc inter latrones te video. O
pater eterne comparere matri: et tñū
plange filium. O angelici spiritus? et vos
plangite mecum. O corpora celestia
plangite qui vos creauit. O quattuor
elementa. O populi omnes O uidue.
O uirgines. O cōiugate: omnes mecum
plangite: nec immerito hec dicebat.
Nam oēs dolores partus et mortis
hodie tibi fuere reseruati: qz sup oēs
dilexit filium. Ideo stabat iuxta cru-
cem iesu mater. Johan. xix. **Sexto**
xpus qui dixit. O uos omnes qui trahitis
per uia: attendite et uidete si est dolor
sicut dolor meus. Ideo qz mortuus
est p nobis peccatoribus debem? cō-
pati: nec debemus nos continere a la-
chrimis: sed potius plangendo inui-
tare insensibiles creaturas: ut suo mo-
do compatiantur filio hginis in cru-
ce pendenti. Uñ ecclesia hodie nigris
uestita dicit secularibus. hodie si vo-
cem tē. O fideles mei si uocē tē. scilz
septem hboy q dixit in cruce. **Primū**
Pater ignosce. **Secundū** Amen dico
tē. **Tertium** Mulier. tē. **Quartum**
Sicut. **Quintū** hely. tē. **Sextū**. In ma-
nus tē. **Septimū** Cōsummatum ē: In
quibus hōibz quqz erūt misteria uideāda
Primū dī necessitatis.
Secūm dī acerbitatis.
Tertū dī sententiationis.
Quartū dī crucifixionis.
Quintū dī deponitionis.
Primū dicitur tē. Queritur a do:

ctouib? Theologis. Utrū fuerit ne-
cessariū xpm mori pro humano: ge-
nere. Respondeo fin Tho. ij. parte. q.
lxvi. Ricar. in. ij. distin. xx. ar. i. Ale-
xan. de ales. in. ij. par. sue summe.
Anselmus in libro. Cur deus homo.
Quod duplex necessitas. Absoluta et
conditionata. Quo ad primā non fuit
necessariū xpm mori. Et ratio est. qz
cum deus sit omnipotens: alij erant
modi ad ipm liberandū. In ps. xxxij.
Dixit et facta sunt. Ideo Omnia que-
cunqz uoluit fecit. Et Mat. xij. Ora-
bat patri. Abba pater omnia tibi pos-
sibilia sunt. Uñ alij erant modi ad ipm
tē. Uñ Aug. lib. ij. de tri. c. x. Si que-
ritur utrum alio modo poterit gen?
humanū liberari qz p mortē filij dei
dicimus et alium modum possibilem
ei fuisse cui? potestati oia subiacent.
Sed si loquimur de scda necessitate:
dicimus non fuisse meliorē modū qz
qui erat inui sibilis: immortalis: impas-
sibilis: uisibilis: mortalis: et passibilis
efficere. Que necessitas pbatur
vera triplici ratione.
Primo ratione satisfactionis.
Secundo ratione ostensionis.
Tertio ratione legitimisationis.
Primo ratione satisfactionis. Con-
clusio est cano. xij. q. vi. c. si res alie-
na Et extra de regu. iur. Non dimit-
titur pctm tē. et Tho. in. ij. di. xv. Re-
stitutio male ablati est necessaria ad
salutem. Ad ppositū. Adā fecit fur-
tum in paradiso: qz tulit de fructu: in-
uito dño. Sene. ij. Unde non poterat
absolui a pctō illo nisi pri? satisfacere
ret de furto Satisfacere autē nō pote-
rat nec aliqua pura creatura: ut dicit
Criso. super. Mat. et Alexan. de ales
in. ij. sen. Et hoc ratione infinitatis:
diximus dñica. pterita. Ideo erat ne-
cessariū xpm mori: ut p nobis patri
satisfaceret. Uñ. Isa. xxxv. Deus ipse
ueniet et saluabit nos. Et dantes li.
ij. Para hō qz ampli? se humiliādo
dei p superbia satagere neqerat dei
uigenti? se se depumēdo. Nostri ce

pit fragilia: vt parentes redimat. Et sic p̄ p̄ma rō. al. Sc̄do rōne ostētionis vt hōi ostēderet amorē & caritatē quā illi habebat q̄ p̄ eo mori voluit: vt sic hō seruētus bñ oparet. Un̄ apls Ro. v. Cōmendat aut̄ de° caritatē suā in nobis: qm̄ cū essemus inimici: recōciliati sum⁹ deo. s. p̄pter eius passionē & Jo. ij. Sic de° dilexit: mūdus vt filius suū vniuentus daret vt oīs q̄ credit in me nen̄ pereat. Cōmensa bonitas iesu xpi q̄ mori voluit pro nobis. Un̄ Sre. i bñdictōe cerei. O mira cura nos rē. Un̄ bñ iudei clamauerunt p̄lato. Sc̄d̄ legē d̄z mori. Sc̄d̄ sen. Tho. ij. q. xci. triplex ē lex fm̄ quā d̄bebat mori: nec alī fieri poterat. P̄ia lex et̄nal̄is. Sc̄da lex natural̄. Tertia lex diuinā. P̄ia rē. Ab eterno fuī p̄destinatū xpm̄ mori. J̄d̄ fm̄ hāc legē dicim⁹ fuisse mortu⁹. vñ Lu. xxi. Fili⁹ q̄ d̄az hōis vadit sicut scriptū est de illo. s. ab et̄no. Et ex hoc aliq̄ volūt vt dicit Alex. ij. p. q. i. Qd̄ si adaz nō peccasset rōne hui⁹ p̄destinationis legis et̄ne xps incarnatus et mortu⁹ fuisset. J̄git̄ fm̄ legē et̄nā d̄z mori. Sc̄da lex ē natural̄ q̄ ab. J̄sid. in. vi. Eth̄. sic describit̄. qd̄ ē q̄ d̄az instūct⁹ naturalis cōis oīm. Et hoc naturalis instūctū legim⁹ in sc̄do de aialib⁹. Alberti magni q̄ sūt q̄ d̄a aialia q̄ instūctū naturalis inducta sibi p̄p̄s mortē p̄curāt: vt p̄ d̄ fenice. Que post quin gentos ānos cū sit auis sola: igne succenso et sibi parato seip̄az p̄icit & occidit. P̄terea & Pellican⁹ seip̄sū rostro occidit: s̄guinē de gutture emit vt filios suos foueat. Nā serpēs p̄ seip̄ pelicanū. & dū abest nidū intrat & pullos occidit. Pelican⁹: rediēs tribus dieb⁹ pullos suos plāgit tertio die rostro se vulnerat: & de s̄guine suo aspgit et viuificat. Ita xps bñdictus filios suos s̄guine viuificat a dyabolo occisos: atq̄ fouet: Sc̄dm̄ legē hāc naturalē d̄z mori. Tertia lex rē. Uet⁹ testamentū clamat. Clamāt patri archē: clamāt p̄phete oīno xps mori de-

bere: vt p̄pheta d̄cta impleant op̄z mori. O iesu benigne. Tercio rōne rē. volunt iuriste. C. de accusa. Et cano. xliij. q. i. c. siluester Qui ex adulterio est natus nō est capax hereditatis nisi legitime. Ad p̄positum. Usq̄ ad hanc diē ex pctō p̄mōz parentū natura effecta est spuria. David in ps. Ego seruus tu⁹ suz rē. Et p̄ha. Natura humana multipliciter est ancilla sed hodie xps p̄ suū s̄guinē legitima uit nos et capaces fecit hereditatis et̄ne. Un̄ poeta vulgaris. hō vt mortalis posset iā resurgere. Cōuenit dei filiū scelera abluere. Mortis turpis sime sese dedicare vt p̄mptū hōiem posset liberare. Et sic patet rōnib⁹ xpm̄ mori necessarium fuisse. Un̄ dicit hodie rē. Incipit ordo hystorie passionis. Cū em̄ xps bñdictus fecisset illud miraculū miro mō stupēdū de suscitacione Lazari feria. vi. an̄ dñi cā de pas. vt sūt hodie dies. xv. fuit aut̄ a deo oib⁹ notū q̄ iudei inceperūt in uidere xpo: eo q̄ p̄plus ex miraculis et vita bona eū seq̄bat. Un̄ videntes pharisei et scribe signa magna lazari miraculū inuidebāt: q̄ inuidia erāt pleni. Qz iuxta hier. in epitaphio. s. pauli. Semp̄ h̄rutes p̄sequit̄ inuidia J̄pe quoq̄ dñs n̄r iesus xps zelo iudeoz crucifix⁹ ē. statiz post sextā feriā p̄gregari sūt i domo cayphe q̄ erat pōtifex anni illius & p̄lm̄ regebat āno illo. & dixerūt illō. Jo. xi. Quid facim⁹ qz hic hō multa signa facit: si dimittim⁹ eū sic oēs credēt in eū: & veniēt romani & tollēt locū n̄r̄z gētē. J̄z Tho. in Cath. Romani ordinauerūt vt nullus rex p̄stitueret nisi put̄ ipi mada rē: & iō timuerūt q̄ si romani audirēt q̄ xpm̄ regē p̄stiterent veniēt & locū gentē acciperēt: eo q̄ pactū fecerunt cū romanis nō h̄ndi aliū regē q̄ cesarē. Un⁹ aut̄ ex eis Cayphas noīe surgēs dixit. Vos nescit̄ q̄c̄p̄ nec cogitatis. Expedi em̄ vt vn⁹ hō moriat̄ p̄ p̄plo & nō tota gēs pereat. Alia intentionē habuit cayphas: alia sp̄s

sanctus. Intendebat cayphas vt xps
 occideret priusq̄ a romanis captiua
 ret. Spūs aut̄ sc̄tus q̄ p̄ os suū pphe-
 tauit intellexit expedire vt xps occi-
 deret: vt hō liberaretur de manu dy-
 aboli. Ab illo aut̄ die cogi. euz̄ inter-
 fi. Vñ ad psilū istū cayp̄he concordā-
 uerunt q̄ mori deberet. De hoc consi-
 lio p̄ hos David ps. xxxiiij. Consiliū
 fecerūt in vñ. ⁊ Jo. xi. Collegerunt
 p̄n̄tices ⁊ pharisei consi. aduer. xpm̄
 Scribit̄ i decre. xi. q. v. c. pauper. Qd̄
 in of̄ silio vbi agit̄ de crimine aduer-
 satur ne cōdēnet̄ innocēs ne p̄ternit̄
 tatur ordo iuris: ne in aio iudicis sit
 iracundia: s; in cōsilio istoz̄ totuz̄ in
 oppositū fuit: id̄ fuit iniquū ⁊ iniustū
 De hoc cōsilio impleta est pp̄hetia ⁊ fi-
 gura. P̄rio pp̄hetia Esa. xxx. Ne filiū
 desertores vt faceretis consiliū: s; nō
 ex me et ordit̄ emini telā ⁊ nō p̄ sp̄m̄
 meū. Sc̄do figura Sen. xxxvij. de Jo-
 seph. Ecce sōniator venit venite occi-
 dam⁹ eū. vñ cōparat̄ aui padisi. De q̄
 Alber. xij. de aialib⁹ q̄ ab oibus au-
 bus auide audir̄ p̄pter dulcē cātū: ni-
 si q̄dam serpētes q̄ fugiūt in cavernis
 Moralit̄. hec auis ē xps. q̄ dulcē cā-
 tauit in finombus suis q̄s libēter au-
 diebāt p̄sone timorate. S; serpentes
 i. pharisei ⁊ scribe q̄ nō poterant ip̄m
 audire fugiebāt eū ⁊ in latibulis ps̄-
 lia faciebāt. Vñ ip̄e p̄ os dauid in ps.
 xl. di. Verbū iniquū cōstruerūt aduer-
 sum me. Ex hoc psilio illa dñica s; de
 passiōe: qz̄ tunc xpī mors fuit ordina-
 ta. Sc̄tēs aut̄ iesus q̄ ei⁹ mors suē at
 ordinata quē nil latet. heb. xiiij. Oia
 nuda ⁊ apta sunt rē. In ps. Dñs scit
 cogitationes hoīm rē. De partib⁹ il-
 lis abscessit ⁊ abscondit se in quodā of̄-
 to: qd̄ erat iuxta ciuitatē noie effren-
 qz̄ nōdū erat hora ei⁹: ⁊ ibi manebat
 cū apostolis suis. Rex aut̄ Abagar⁹
 qui lepra maxima detinebat̄ sciens
 xpm̄ ibidē esse misit litteras di. Aba-
 garus Lucane frater Jesu saluatori
 nro salutē. Intellexi q̄ sine medicinis
 infirmos sanas: mortuos suscitās: ce-
 cos illuminas. Vñ de duobus vñ crō-
 do aut q̄ sis de⁹ in forma hoīs: aut fi-
 lius dei. Jō rogo vt ad me venias vt
 missis iudeis: ⁊ te cū meis honorabo
 Tūc iesus r̄ndit: De hoc q̄ credis de
 me bene facis: qz̄ beati q̄ non viderūt
 et crediderunt. Venire aut̄ ad te non
 possū: qz̄ oportet opus obedientie pa-
 tr̄ mei implere q̄ me misit: s; i breuē
 mittā vñ ex meis apostolis: q̄ cura-
 bit te a lepra tua. Et ille fuit beatus
 Thade⁹. In isto igit̄ deserto stetit vt
 qz̄ ad sabbatuz̄ qd̄ est añ palmar̄ dñi
 caz. In isto sabbato recessit ⁊ cepit ve-
 nire versus hierusalē. Et veniendū
 transiuit p̄ partes Samarie ⁊ galilee
 Dicebatq̄ apl̄is suis. vt habet̄ Mar.
 xx. ⁊ Luce. xvij. Ecce ascendim⁹ hie
 rosolymā: ⁊ consumabunt̄ oia que scri-
 pta sunt de filio hoīs. sicut ad amicos
 suos suā reuelat̄ passiōez. Cur dixit
 de filio hominis ⁊ nō de filio dei: Rñ
 deo sū Tho. in Cath. q̄ ea q̄ scripta
 erāt de eius passiōe. ad eius humani-
 tatē p̄tinebant. que sola passa est. Ses-
 quit̄. Tradetur em̄ gentib⁹ id̄ est pha-
 riseis. Tradet̄ a iuda. et iudeis a pi-
 lato. Et illudet̄: p̄mo ab herode. Se-
 cundo a pilato et militibus. Tertio a
 iudeis. Vñ qui rē. Et non intellexe-
 runt verbuz̄. Quare hoc essent verba
 leuia. Rñ deo sū Tho. vbi. s. qd̄ tr̄-
 bus rōnibus. P̄mo quia nimis ama-
 bant eum. Ideo eius mortem audire
 non poterāt. sicut mater q̄ filiū diligit̄
 nimis temere. non potest audire ver-
 bum de eius separatiōe. Sc̄do qz̄ cre-
 debant verū esse deū: vñ suspicari nō
 poterāt ip̄suz̄ fore morituruz̄. Tertio
 qz̄ credebant ipsum parabolice loqui
 sicut ip̄se faciebat. Deuenit tandem
 Bethaniā ad castrū Marthe. In hoc
 possumus videre q̄ mortez̄ pp̄ta vo-
 luntate sustinuit. Vñ de hoc aduentu
 impleta est duplex pp̄hetia. P̄mo
 Esa. liij. Oblatus est quia ip̄se voluit
 Secundo David in ps. xxxix. Facere
 voluntatez̄ tuā deus me⁹ volui. In be-
 thania erat inf̄ sua. Quod vidēs sit

Bene veniat filius meus: quē non vidi
 s̄ plurib⁹ dieb⁹. Si non hō leprosus
 quē dñs sanauerat fecit x̄p̄o apl̄is et
 Lazaro conuiniuz gr̄ade. in quo erāt
 plures iudei q̄ illuc venerant: vt laza-
 rus suscitati viderēt: et audirēt aliqd
 de alia vita. Lazarus autē loquebat̄
 de alia vita. De paradiso: inferno et
 similibus. et x̄p̄o ex̄ite in cena cū apo-
 stolis. Maria magdalena accepit vas
 vnguento p̄cioso pleni. et effudit su-
 per caput iesu et unxit pedes eius et
 extersit capillis suis: et domus imple-
 ta est mellis et odor illo. S̄ querit̄
 dubiū. Cur Magdalena nō fecit h̄ac
 vnguentō ante cenaz vel post. R̄ideo
 fin Aug. lib. de v̄bis dñi. Quia iudei
 q̄ venerant ad vidēduz Lazarū ip̄m
 interrogabant de alia vita et de mor-
 te. Et si dolor mortis erat ita magn⁹
 iuxta illud philoso. iij. Eth̄i. Mors ē
 vltimū terribiliuz. Et Lazarus dice-
 bat q̄ nos est creatura viuēs que pos-
 set imaginari illū dolorē. Tūc x̄p̄s au-
 diens et sciens q̄ cito debebat pbare
 illuz dolorem mortis fortiter cepit: su-
 dare et tremere. q̄ erat homo sicur
 nos: quo ad humanitatē. et quia ma-
 ria magdalena hoc viderat accepit
 hoc vnguentum vt eū cōfortaret. Vñ
 eū unxit q̄ ab eo sepe audierat illum
 moriturū. De hac sacra vnguentōne imple-
 ta est p̄phetia. Dan. ix. Septuaginta
 hebdomade abbreviate sūt sup̄ ppl̄m
 tuuz vt deleatur iniquitas et fin ē ac-
 cipiat pct̄m: et vngat̄ sanctus sanctorū.
 Videns autem iudas vnguenti effu-
 sionem cuz posset v̄dē: quia erat ma-
 gni valoris vertit se ad alios dī. Ut
 quid perditio hec vnguenti facta est
 Alij indignabantur p̄pter pauperes
 quibus iudas persuaserat. Judas dice-
 bat p̄pter lucrum: quia fur erat et
 loculos habens: ea que mittebantur
 ipse portabat. Habebat enim vxorem
 et filios quib⁹ dabat ista bona que fu-
 tabat. Sciens iesus indignationem
 iude et aliorum dixit. Ut quid molesti
 estis huic mulieri. Opus enim bonuz

operata est in me. q. d. hoc fecit ex in-
 tentione pietatis: quia x̄p̄s inquitū
 homo paup̄ fuit: hoc fuit opus pietas-
 tis. Inquantū vero deus op⁹ fuit de-
 uotiōis. Et meli⁹ fuit hoc facere x̄p̄o
 q̄ alijs paup̄ibus. Vñ dixit. Paupes
 semp̄ habebitis vobiscuz: me autē non
 semp̄ habebitis: sc̄z ad p̄sentia corpa-
 lem quomodo nūc. Preuenit vngere
 corpus meū in sepulturā. q. d. hoc fecit
 ad p̄benduz talē deuotionem qua-
 lis solēt dare corpib⁹ sepeliendis. vñ
 nō debetis murmurare. Quā apostoli
 hoc audierūt penitentiā egerunt. Iu-
 da excepto. Judas autē cogitabat quō
 posset lucrari valorē vnguenti effusi.
 Veniente autē dñica oluaz de mane
 x̄p̄s recessit de bethania et ibat iheru-
 salē cū apl̄is suis. Et cū appropin-
 quass̄ Bethpage iuxta mōtes oluaz
 ruz q̄ est villa vocant̄ Petrus et phi-
 lippuz diceb̄. Ite in castelluz quod cō-
 tra vos est. Castellū hoc erat hieru-
 salē. Sed querit̄. quare nō dicit ciuitatez
 cuz esset metropolitana ciuitas. R̄ia
 deo fin Tho. vbi s̄. q. duplici ratione
 p̄tina sūt p̄m in politicis: q̄ ciuitas
 dicit̄ a ciuū vnitare: vñone p̄-
 uaga erat: et maximo erat odio reple-
 ta. Secunda rō: q̄ reducenda erat in
 modum castri p̄pter christi passiones
 a Tito et Vespasiano romanis. Inue-
 niētis asinaz. Ista erat deputata pau-
 peribus ad aquam accipiendaz: quia
 ciuitas in monte sita erat. De ista asi-
 na impleta est p̄phetia zac̄ha. ix.
 ecce rex tu⁹ venit tibi mansuetus se-
 dens super asinam. Que asina spiri-
 tualiter significabat naturam huma-
 nam que erat ligata in manu dyabo-
 li: vnde ipsam deduxerunt ad christū
 Interim noua vadunt hierusalem: q̄
 iesus nazarenus venit hierusalem.
 Statim parui et magni obuiam chri-
 sto agminatum occurrerunt vt illum
 honorarent: q̄ steterant plures dies
 q̄ ipsum non viderant. Eundo pueri
 clamare ceperunt. Osanna filio da-
 uid. et. Cum rantis in via et vestimē

Feria sexta

ta associabatur. Et fuit maior honor
q̄ vnq̄ habuerit in p̄senti vita Phari
risei hoc videntes murmurabant ad
uersus ap̄los quibus dixit x̄ps. Sini
te illos: q̄ si pueri tacebunt lapides
clamabunt. Appropinquas aut̄ ciui
tati fleuit sup̄ illā dicēs. Si cognouis
ses. 2c. Scdm̄ s̄n̄iaz Tho. vbi s̄. Sex
vicibus fleuit p̄ssimus iesus in p̄nti
vita. Prima in sua natiuitate. Sap̄.
vij. Primā voceꝝ similem om̄ib⁹ emi
sit ploras. Secdo in circūcissione. Ter
cio in morte lazari. Quarto sup̄ ciui
tatem hodie. Quinto cū lachrymis et
clamore in cruce. heb. v. Cū clamore
valido et lachrymis offerens. Sex
to iude pctm̄. Cum vidisset euz ait e
uangelista. turbatus est. s. iesus. Su
per quo Aug. Dñs noster delictuz iu
de fleuit. O quanta dei misericordia.
Traditus pro traditore dolet: pdit⁹
pro pditore turbat̄. Sed quare fleuit
sup̄ ciuitateꝝ. Rñdeo q̄ duplici de cā
Prima p̄pter ciuitateꝝ q̄ debebat fun
ditus eueri. Scda super seip̄z fleuit
considerans confusionem que debe
bat sequi: que fuit iuxta quinq̄ hono
res. Primus fuit honor obedientie a
postolor̄ ad soluendum asinaz. Con
fusio sequitur: q̄ eū negauerunt. Se
cundus honor quia populus euz asso
ciauerūt eum extra ciuitatem posita
super humeros cruce. Tercius. q̄ po
pulus cū ramis comitatus est eū. Cō
fusio sequitur quia ramis et flagellis
fuit crudeliter flagellatus. Quartus
vestimentorum suppositio. Confusio
sequit̄. quia fuit denudatus in cruce.
Quintus fuit laus et cantus di. O san
na filio dauid. Cōfusio seq̄t: quia om
nes in die veneris sacre clamaere.
Cru cifige. 2c. Tolle eū. Uah qui de
struis. 2c. Quid ergo mirū si dñs fle
uit cū honorat̄. Iustus em̄ et prudens
cū honoretur: nō gaudet sed timet: sci
ens q̄ gloria mundi huius cito trāsit
Unde Sen. Omnis fortune felicitas
instabilis est. et Boe. de cōso. Qui me

felicem totiens iactastis amici. Qui
cecidit stabili non erat ille gradu. et
Vulga. Expedi atiam lachrymis p̄be
re consensus: et mestis oculis p̄p̄t̄ iu
stum dolore scio nanq̄ quāruꝝ iustus
luctus satisfaciat. Similiter licet p̄ ex
ius dolore plorare q̄ a statu cecidit
felicitatis. Sequit̄. Intrāte iesu ciui
tate cōmota est ciuitas dicens. Quis
est hic. Dicitur eis. Iesus nazaren⁹.
Fuit in tēpluz p̄us: quia Marthe. vij.
Primuz q̄rite regnuz dei. Et inuenit
quod sibi fiebat mercatum. Iratus fla
gelluz fecit et dixit eis. Scriptum est
est. Dominus mea domus ofoms voca
bitur. Vos aut̄. 2c. Auserte ista hinc
et eiecit eos de templo. Super quo di
cit h̄tero. q̄ nunq̄ legimus x̄pm̄ iraz
ostendisse nisi hic. Multa em̄ oppro
bria sepe audiuit. et nunq̄ vindictam
expet̄it nisi modo. Et rō hec est: quia
ille alie iniurie erant sue. pp̄rie: ideo
eas vindicare noluit. Ista aut̄ erat pa
tris iniuria: vt daret̄ exēpluz q̄ in p̄
p̄rijs iniurijs patientiā fuemus. Sz
in his q̄ sunt dei non. Sed q̄rit̄. Dix̄
quō iudei talia sustinerēt. Rñdeo eo fm̄
Tho. vbi s̄. quia de facie x̄pī exibat
q̄daz fulgor mirabilis q̄ om̄is intrinse
cus querebat. Nō nullus p̄radicere
audebat. Immediatē hoc facto cepit
p̄dicare. et accesserunt ad euz plures
infirmi et sanauit eos. Ubi dicit Au.
in lib. de consensu euange. Quod x̄ps
tanta miracula fecit in his tribus di
ebus. quanta fecerat tēpore elapso.
Uidentes hec pharisei accesserūt ad
iesum dicentes. Qd̄ signum ostendis
nobis: quia hec facis. Tunc iesus vo
lens ostendere suam mortez dixit eis
Soluite. i. soluens templum hoc per
mortem: et triduo excitabo illud. i. ter
cia die: cum a mortu is resurgam. Et
tunc apparebit vere q̄ sum deus: et q̄
mihi pertinet habere c̄bram de tem
plo meo et domo patris mei. Iudei nō
intelligentes dixerūt. Quadraginta
annis edificatū est templum hoc. 2c.
Nō intelligebāt de. 2c. Facto aut̄ ve

In parasceues. Fo. Cxxxij.

spere itez redijt i bethaniã. ad domũ Lazari ⁊ soroz: quia forte nullus est in hierusalẽ inuitauit ad prandendũ feria secũda post palmar ramos venit iteruz iesus in templuz ⁊ cepit p̄dicare de die iudiciũ. Erunt signa. ⁊ c̄. Et pdixit illa signa q̄ p̄ueniẽt iudiciũ: ⁊ hoc totuz vt timore iudeos deterreret a peccato ⁊ postmodũ miracula fecit: iterunq; redijt in bethaniã. feria tertia venit de Bethania in templuz ⁊ ibi pdixit suam passionẽ dicens. Si exaltatus fuero a terra. s. super crucem omnia traham ad meip̄ suz. Tunc iudei obtulerunt mulierez in adulterio dephensaz ⁊ ip̄m examinauerũt: vt in finẽ illuz p̄phenderẽt. Magister modo hec mulier. ⁊ c̄. Et iesus. Qui sine peccato est vestrum. ⁊ c̄. Uñ absoluit eaz dicez. Uade ⁊ noli a plus peccare. Unde subiũxit iudeis. Amodo ñ me videbitis donec dicat; Benedict; ⁊ c̄. Recessit ab eis ⁊ itez venit in Bethaniã: ⁊ stetit ibi p̄ totã diem mercurij. Principes sacerdotũ videntes iesuz abiisse hñtes in memoria sbuz illud qd̄ dixerat. Non me videbitis: putauerunt q; vellet subterfugere ab eis. Congregati sunt feria iij. mercurij in atrium p̄ncipis Cayphe ⁊ ibi consiliũ fecerũt vt iesuz dolo tenerent ⁊ occiderẽt: non de morte p̄siliũ: q; itaz ordinata erat sed de modo capiendi. Unde dicebãt adinuicẽ. Non in die festo: ne populus qui ip̄sum diligit adiuuet. Alij dicebant in die festo hora cene: quontaz oēs sunt in domo. Sed deo inspirante statutũ est q; ea die qua agnus debebat immolari. s. die parasceues. Tunc iudas scarioth audies hos p̄gregatos abiit ad eos in die mercurij. ⁊ in consilio locutus est principibus dicens. Quid vultis mihi dare ⁊ ego euz vobis tradam: In voluntate eorum posuit precium ad modum latronum volentuz de rebus furtiuis se expeditre. qui audientes gauisi sunt. At illi obtulerũt ei triginta argenteos. Die mercurij

rij carnes comedi non debẽt: quia eo die vendita est caro xpi. O iuda puer se: vt quid vendis dñm tuuz? O iuda quã retributionẽ facis illi q; te de mũdo vocauit. pctm̄ dimisit: pcuratores te p̄stituit: miracula faciẽdi p̄tãtẽ tribuit. Sup̄ q; clamat ber. O iuda mercator pessime. O pditor auarissime: cur non petisti. a matre triginta argẽteos. Et q; paupcula erat aut mẽdicasset. aut seip̄am poti; vẽdidisset dedissetq; tibi p̄ciũ ne filiũ suuz p̄deres innocentẽ. hec ille. De hac pditione impleta est p̄phetia ⁊ figura. Primo p̄phetia zachã. xi. Appedeẽt mercedẽ meã. xxx argẽteos. Scõo figura. Gen. xxxvij. de ioseph qñ fuit a fr̄ibus suis vendit; h̄ismaelitis. xxx argẽteos. godofredus viterbiensis i suo p̄theon dicit de istis argenteis. Qd̄ rex assyriorum Ninus: fecit fieri hos denarios eis ipsa figura regia. Qui nũmi venerũt ad man; abrahe ⁊ eos portauit in Canaã qñ iuit cum Sarra vxore de quibus emit agros. his etiã est empr; ioseph ab h̄ismaelitis: quos tenuit phares in capsula sua. Regina Austri obtulit eos in tẽplo dñi: quos Nabuchodonosor exproliato tẽplo derulit in babiloniã: ⁊ dedit stipendiarijs suis ⁊ illi regib; sabba ⁊ illi ad nutũ stelle xpo obtulerũt seaurũ. Dicit auruz: q; antiq̄tus oẽ metallũ argentum vocabatur etiam aurum. Ex his pecunijs venditus est xps. hec ille. ad p̄positum. iudas autẽ ex hoc q̄rebat oportunitatem vt illuz traderet. Cras inquit eis veniã ad vos qñ videbo horam ⁊ in om̄ib; dirigam vos. vt non erretis. ⁊ do vobis hoc signũ captiõis. Quencunq; osculatus fuero. ⁊ c̄. Et hoc dixit pp̄ iacobum minorem christo similem. Pulchra meditatio. In hac eadẽ die cenãte domino die: scilicet mercurij cum discipulis suis in domo marie ⁊ marthe. et matre eius cum alijs mulieribus in alta parte domus. Magdalena ministrans domino rogabat

Feria sexta

dicēs. Magister scitis memor q̄ facia-
tis hoc pascha nobiscum nec denege-
tis. Quo nullatenus acquiescente s̄
dicente q̄ in hierusalem faceret pas-
cha. Illa cū sietu recedens vadit ad
dñam ⁊ his ei narratis rogat vt ipsa
roget ip̄m vt. s. pascha cum eis faciat
Cena facta vadit Iesus ad matrem ei
p̄bens suam p̄ntiam quam breui t̄pis
spacio subtrahere volebat. Tunc ma-
gdalena vadit ⁊ ad pedes eorū se po-
nit di. Marie. O domina inuitabam
magistrum nostrū vt hic faceret pas-
cha. Ip̄e vult ire in hierusalem. Vere
capiet ibi a iudeis. Non pmittat̄ eū
ire. Ad quem mater. Fili mi rogo vt
nobiscū maneas ne capiaris a iude-
is. Dixit xp̄us. Non possum o mater
mea. Impleri oꝝ illud p̄pter q̄s a pa-
tre missus sum. h̄is colloquentib⁹. qz
feria. v. in mane debebat comedi de
agno paschali. put erat p̄ceptū. In
Leuitico. xij. Dicunt apostoli ad xp̄m
Ubi vis paremus tibi comedere pas-
cha. quia. s. non habebant domū. Et
ait iesus. Ite in ciuitatē ad quendam
⁊ occurret vobis homo amphoraz aq̄
baiulans. Sequimini eum ⁊ dicite. Ma-
gister dicit. Ubi est locus vbi pascha
cum discipulis meis manducem. Et
ipse ostendet vobis cenaculū gran-
de. id est vnā magnā salam ⁊ ibi pas-
cate. q̄ sunt necessaria. Intrantes do-
mū cuiusdam viri p̄bi qui erat the-
saurarius ⁊ cōseruator omnium loca-
lium herodis regis. Itaq̄ sub custo-
dia sua habebat vasa argētea ⁊ cati-
nuz vnde cōmunicauit. Obtulit domū
⁊ catinum ⁊ omnia necessaria aposto-
lis. Sciens autē Iesus q̄ hora venit
vt transeat de hoc mundo ad patrem.
Et volēs in hierusalem ire ad pascha
comedendū cū apostolis iuis matrē
secrete vocauit dicens. Mater mea
dulcissima audi me oro patiēter. scis
enim q̄ impleri oportet q̄ per oracu-
la prophetarum de me scriptum est.
Necesse est me mori pro salute huma-
ni generis. ⁊ nunc est tempus immo

lattonis mee. Ideo o mater mea nolī
dolorē de me percipere. iaz p̄dāa
quia p̄ certo reuertar ad te: ⁊ tertia
die resurgaz. In monte syon crastina
die faciaz pascha cū discipulis meis
Iam mater mea consilium factū est a
iudeis. vt moriar iam venditus sum
a iuda. xxx. denarijs. Ideo audiens
hoc p̄ia clamare cepit. O infelicissī
ma mater quōd hoc sustinere potero.
Audi fili mi si placet. Tota concussa
sum ad vocē istam ⁊ cor meum dereli-
quit me: video mortem tuam reuocaz
bilem esse quod p̄bo pluribus ratio-
nib⁹. nec te mori oportet. ¶ Primo ra-
tione iusticie. iusticia habet p̄mare
bonos ⁊ punire malos vt patz. xij. q. ij.
c. cū deuotissimam. ⁊. ff. de iusticia et
iure. l. iusticia. ⁊. C. de offi. rectoris p̄
uincie. l. p̄rutum. Boni sunt remunē-
randi: mali nō puniendi. Tu es san-
ctus ⁊ bonus ⁊ nunq̄ maluz fecisti. ij.
Petri. ij. Qui pctm̄ nō fecit. ⁊. Iohā.
vij. Quis ex vobis arguet. ⁊. c. Nō de
peccato cordis: operis: omissionis: iō
mori nō debes: immo viuere cum ho-
nore p̄pter tuas vtutes ⁊ tuaz sancti-
tatē. ¶ Secūdo est rōne scripture. Scri-
ptura eū dicit. Exo. xxij. Innocentēz
⁊ iustū nō occides sed tu es innocen-
tissimus. igit̄ non debes mori p̄cipue
morte violenta. ¶ Tercio rōne culpe
Scriptum est Ezech. xvij. Mā q̄ pec-
cauerit ipsa moriet̄. sed tu fili nunq̄
peccasti. nō pctō originali: qz de spiri-
tusctō es conceptus. ⁊. c. non mortali.
Quarto ratione fame. Unūq̄sq̄ debz
conseruare famā suam quantum p̄t
Ecclesiast. xli. Curā habe de bono no-
mine. ⁊. puer. xxi. Meli⁹ est bonuz no-
men q̄ diuicie multe. Eccl. vij. Meli-
us est nomē bonū q̄ p̄ciosa vnguēta.
Tho. ij. ij. q. lxxij. ar. ij. Inter res t̄ps
les fama videt̄ p̄ciosior. ⁊. Phi. vi. Es-
t̄hi. Oēs honore appetūt. In li. Icoñ.
Multo grauius fert aliquis si hono-
re suo priuet̄ q̄ si bona sua auferent̄
Ad p̄posituz. Tibi maxima infamia
erit. Et q̄ fecisti cū tanto labore erāt

In parasceues. Fo. Cxxiii.

perdita. Quale scandaluz erit de te. Ad hoc euitanduz non oportet mori. ¶ Quinto est rōe reuerētie. Scriptū est. Exo. xx. honorā p̄ez tuū et matrē suā. Naz honor filij est honor p̄ris et matris: et ecōuerso. Confusio filij est ofusio parētū sicut de illis q̄ in furca suspēdunt. Quale vituperiūz erit mihi o fili mi si tanq̄ reus eris crucifixus: ideo nō debes facere talē mortē: ne matri vituperiū sit. ¶ Sexto est rōe amicitie. Officiū vere amicitie ē amico dare solatiōnez in tribulatiōibus nō dolorem. ff. de offi. p̄sidiis. l. diuis. Afflictiō nō est danda afflicto sed potius eius miserie miserendū ē. Igitur si ad mortē p̄peras fili mi: ad iūgis dolerē dolori matris tue. Istis sex rōnibus non videtur q̄ mortēz subire debeas. Audiēs autē x̄ps talia matris sue: voce lachrymabili dixit: q̄a m̄ez videbat m̄stā. Mater mea op̄ est vt moriar. Quā oportunitatē tibi ofido sex rōnib⁹ cōtra tuas. ¶ Prima ratione diuine mie in operib⁹ dei in lucia et mia d̄z reperiri. ps. viij. Misericordia et veritas obuia sibi. iusticia et pax osculate sunt. Iusticia oīsa est in p̄mis parentibus: q̄ fuerūt ex pl̄i de paradiso terrestri p̄pter pct̄m iobediētie: et demones de celo. Et s̄a cti patres in lyngo sunt positi p̄nati diuina v̄sione: misa non est ostensa. Unde pater celestis volens ostendere suam misericordiam que per multos annos in celo stetit. ps. Dñe in celo misa tua. Voluit me pati in cruce: q̄ melior modus non reperit. ¶ Sc̄do: rōne sapientie. habet p̄hus. i. Meta. q̄ ad sapiam p̄tinet ordinare et gubernare oīa ad debitū sinez. Ordinatum fuit q̄ homo p̄ pct̄m iobediētie mortem incurreret et t̄palem quo ad corpus et sp̄salem quo ad animaz. Gen. ij. Quacūq̄ hora. et. Unde fuit op̄ prouidere huic mortē. Remedium autem hoc est mors mea vt illi uiuant p̄ meam mortem: p̄ obediētiāz patris mei. ad phi. ij. fact⁹ est obediēs. et

¶ Tertio rōne paciētie. Op̄z mori vt exemplū patiēdi alijs p̄beā aduersa et tribulatiōes. i. Petri. ij. X̄ps passus est p̄ nobis. et. Oportet q̄ lim exemplar eis. ¶ Quarto rōne apertionis vt sc̄z apertam portāz paradisi ōz mori: q̄ sicut p̄mus homo clausit paradīsum: sic op̄z vt apertam ipsūm. In cuius figurā Gen. ij. Deus pater cū p̄mus homo fuit expulsus de paradiso ad portāz posuit v̄nū cherubin q̄ illā haberet custodire: igitur me mori op̄z mater mea: vt sic facti p̄fes ascendat illuc. ¶ Quinto rōne spei. Oportet me mori mater mea cara: vt tribuā spem salutis anime deuote. Vñ si non esset mors mea non erit alicui spes salutis nec p̄ribus q̄ in lyngo sūt. et. ¶ Sexto rōne impletionis. Ut figure p̄pharum impleant o mater mea op̄z me mori. Multe sunt figure p̄phetarū q̄ oñdunt mortis mee necessitatē: sicut de serpente eneo. Nu. xxi. q̄ x̄pm figurabat. De aḡ paschali. Lem. xij. De pellicano. et. Vñ mater mea dimitte filiūz tuū vt hierlm̄ eat ad pascha celebrandū. Virgo asit his rōnib⁹ auditielac̄seuit. X̄pus asit lachrymas p̄tinere nō poterat. Vñ genib⁹ flexis petijt b̄ndictionez di. Da mihi o mater b̄ndictionē. et. Et virgo videns filiū velle ab eis recedere cum apostolis cum lachrymis dixit. Sit benedictuz caput istud q̄ predicauit: q̄ docuit: quod tanta miracula fecit: cecos illuminauit. et. Sint manus benedictę: sint benedicti pedes: q̄. xxx. annis super terraz ambulādo sanctificauit eas: sit torum corpus. Et mater ecōtra dixit filio. Ego mater infelix: quia priuor filio meo da mihi benedictionem tuam. Sis b̄ndicta semp mater mea. Sit caput b̄ndictū. et. et sic recessit ab ea. Recess⁹ filij gladi⁹ fuit: martri: et magdalene. Iter asit arripens versus hierlm̄ ibat. Martha autē euz Magdalena et alijs mulierib⁹: modo ad fenestrā: mō in loco vno: mō i alio circuibat quousq̄ b̄ndict⁹ sponsus vi

deri poterat. Exclama. O mat si scires quo rēdit filius tuus. O Magdale na. O Martha. rē. Posit⁹ autē in mensa cū. xij. et comedēs cepit iesus suspirare et dicere. Desiderio desideravi hoc pascha manducare vobiscū anteq̄ patiar: q̄ est vltima cena. Cū in hac cena fecit tria q̄ p̄suevit paterfamilias facere q̄n est itur⁹ ad ptes longinquas: vt eos p̄fortet de suo recessu: vt nō turbent. Primo remittit iniurias si q̄s eum offendisset. Anteq̄ cena esset p̄pleta surrexit de mēsa et se exposuit veste superiori et p̄cinxit se linteis theo posuitq̄ aquā in peluim: et cepit lauare pedes discipulorū suorū. Incipiens a iuda: vt dicit Criso. Volēs ipsuz a malicia sua reuocare. Et vt daret nobis exēpluz: inimicis n̄is hūanitatis officia exhibere. Ipse autē vt arrogans nō reuocauit. Et postea venit ad Sim̄onem petrū. Qui videns q̄ in das non reuocauerat dixit. Dñe tu mihi laua pedes. Qui dixit. Qualis est p̄sumptio mea vt dñs lauet seruū. Non lauaabis mihi pedes in eternum. Cui dñs. Petre quod ego facio nescis modo: scies autē postea. Vidēs petrū resistētē: ait ei. Si non lauero te non habebis p̄ter mecū. Et tunc petrus territ⁹ dixit. Dñe non tñ pedes s̄ et manus et caput. s. potius q̄ separer a te. Tūc ait x̄ps. Qui lot⁹ est nō indiget nisi vt pedes lauet. Id est ille q̄ est baptizat⁹ est lot⁹. Ponamus q̄ faciat a liq̄o petm̄. Non peto aliud dixit iesus nisi vt pedes. i. bonā volūtatez habeat et tunc est mūdus tot⁹. Vos mūdī estis s̄ non oēs. s. iudas. De ista lotionē cōpleta est p̄phetia Isay. i. Lauamini: mūdī estote. Au. ma. co. v. f. de cordibus v̄s̄is. Postq̄ x̄o lauit pedes singulorū accepit vestimenta sua et itez rediit ad cenam et dixit. Scitis qd fecerim vobis. Vos vocatis me magister et domine: et bñ dicitis. Sed et eim̄ si ego laui pedes vestros magister et dñs. et vos debetis alter alteri⁹ lauare pedes. Exēplū em̄ dedi vobis. rē.

Jo. xij. i. officia humanitatis et humilitatis exhibere. Ecce p̄mūz qd fecit. Scdm̄ qd eis fecit in cena illa fuit locale sui corpis vt ab ipsis recedens de ipso recordarent. Illis manducantibus accepit panē in manibus suis et leuauit oculos in celum: et bñdixit ac fregit deditq̄ discipulis et ait. Accipite et comedite. Hoc est corpus meū qd p̄ vobis rē. Et stat in virtute verborū x̄pi panis quersus est in verū corpus x̄pi. Postea accepit calicē cuius vino et bñdixit et dedit discipulis suis dicens. Hic est calix rē. vsq̄ p̄ctōz. hoc facite in mēsa mēmoratōne. Cū conuersus est vinū ad illa verba in sanguinē. Et tunc p̄mo cōmunicauit se: et postea discipulos suos et iudam similiter. Sed querit dubium. Utrum x̄ps bñfecerit cōmunicando iudaz quez sciebat esse in p̄ctō mortali. Rñdeo q̄ sic: qz p̄ctm̄ illi⁹ erat secretū. Cū n̄ debebat p̄sulari. De ista potatione impleta est p̄phetia et figura. P̄io p̄phetia. Can. v. Bibite vinū et inebriamini: k̄m̄. ij. Figura de pelia cui angelus apparuit. i. Re. xij. Comede et bibe rē. Et tunc in cena illa post communionem facit illos omnes sacerdotes. Et petrum fecit suuz vicarium: dicens illi. Ego rogavi pro te petre: vt non deficiat fides tua rē. Stans autē ad mensam et considerans amorem et humanitatem quam ostenderat iude. Intra se ipsum turbat⁹ dixit. Amen dico vobis quia vnus vestroz me traditurus est. Tunc apostoli tremefacti ad hanc vocem in faciem adinuicem aspicientes bant querētes de quo diceret. Unde et possunt singuli dicere. Nunq̄d ego sum dñe. q. d. non habeo conscientiaz tanti sceleris. At iesus rñdit. Qui intingit mecum manum in parapside h̄c me traditurus ē. Ex hoc dicto nō innotuit eis quis esset: qz omnes. xij. in vno catino comedebāt. Noluit manifestare ipsum quia petrus euz dentibus lacerasset. Fili⁹ quidem hominis vadit. scz spontanee ad passionē

sicut scriptum est de illo. Veruntamē
 ve homini illi per quem filius homi-
 nis naderetur. Bonuz erat ei si nō fuisset
 natus homo ille. i. meli⁹ fuisset q̄
 fuisset mortuus ante natiuitatem ex
 vtero. quia punitus fuisset p peccato
 originali tantum: ad lymbuz iuisset
 modo ibit ad infernum. Tunc petrus
 signuz fecit Johanni Inter quos ma-
 xima erat amicitia qui erat plus xpo
 familiaris: si sciret quis esset pditor
 Et Joh. posuit caput suuz in sinu xpi
 et dixit: Domine quis est qui tradet
 te. Dicas mihi o magf bone. Et xps
 respondit Ille est cui intinctum panē
 porretero Et dedit xps bucellā panis
 iude. Et statim demon maiorē in eo
 accepit potestates. Et dixit illi domi-
 nus. Quod facis. fac citius. hoc autē
 verbum non intellexit discumbentiu
 aliquis ad quid et ta. e xbum dixerit
 Nec fuit hoc xbum imperatiuz nec
 inductiuū sed retractiuum. Non in-
 tellexerat dico prefatus xbum: quia cre-
 debant q̄ iret emere aliquid p festo.
 Judas autem nolens q̄ aliquis habe-
 ret euz suspectuz dixit. Nunquid ego
 suz rabi. Et xps. tu dicis. Ego non di-
 co. Et statim suri exit iudas et iuit ad
 principes sacerdotum qui eum erpe-
 ctabant Videns q̄ recesserat dixit.
 Filiioli. adhuc vobiscuz modicum suz
 Om̄s vos scandaluz patiemini in me
 in nocte ista. Quia scriptuz est zach.
 xij. Percutiam pastore et dispergen-
 tur. oues gregis: quia scilicet appro-
 pinquat hora in qua ego ero cōprehē-
 sus Sed duz resurrexero pcedam vos
 in galileam Tūc petrus apostoloruz
 pnceps dixit. Et si oēs sacandalizati
 fuerint in te: sed non ego. Similiter
 oēs dixerūt. Rñdit iesus Amen dis-
 cotibi: quia hodie anteq̄ gallus can-
 tet ter me negabis. Et petrus. Et si
 oportuerit me mori tecū non te nega-
 bo Nec mentitus est. Petrus: qz cre-
 debat se verum dicere. Glo. Permisit
 autē deus petrū cadere. vt nemo de
 se presumat Vidēs autē iesus q̄ disci-

puli turbarent de suo recessu quem p̄
 dixerat eos pacificare voluit Ubi pul-
 chruz sermonē fecit eis de pace eos
 pfortando ad illā. Nota Tho. vbi su-
 pra. Quod xps semper in oibus pacē
 voluit primo in aduentu. elegit tps
 pacis ps. Orietur in diebus eius iu-
 sticia et abundantia pacis. Scdo in
 suo ortu Pacem hoibus nunciavit p
 angelos. Luc. ij. Gloria in altissimis
 rē. Tertio quando apostolos ad pdi-
 candum milit. Mat. x. Intrantes do-
 muz primuz dicite. Pax huic domui.
 Quarto in suo recessu ab apostolie.
 Pacē meā doyobis finita cena dixit
 apostolis. Surgite eam⁹: qz forte nō
 erant bene attenti ad sermonē timen-
 tes ne iudei superuentrent ad ipm ca-
 pienduz. Unde exierunt in montē ol-
 ueti: vbi erat villa q̄ dicit getesema-
 ni et ibi finiuit sermonem suuz finito
 sermone egressus est cum discipulis
 trans torrentē cedrō in quendā ortū
 Xps bibit de aqua torrentis. Juxta il-
 lud. De torrente in via bibit rē. et Au-
 gu. dicit. In orto capi voluit vt dele-
 ret peccatū cōmissuz in orto delicia-
 ruz. Et cū introisset dixit eis. Sedete
 hic donec vadā illuc. et oza donec re-
 uertar ad vos. ffigura complera est.
 Sen. xxij. de Abrahā q̄ dixit famulis
 suis duz iret sup montē cū Isaac. Ex-
 pectate hic cum asino. Et assumpsit
 secuz Peirū. Jacobū. Johānez. Et ce-
 pit cōtristari et mestus eē: et ait illis.
 Tristis ē aia mea vsqz ad mortem.
 Scdm Bona. in. iij. di. xv. Tristabat
 de duob⁹. Pzio p tiorē naturali mor-
 tis iminentis: qz sensualitas aie xpi
 mortez recusabat. Scdo tristabat p
 ruina apostolorū et iude Sustinete hic
 et vigilate mecū. Auulsus est ab eis
 quātū ē iactus lapidis: et positus geni-
 bus orabat. Pater sui si possibile est
 transeat a me calix iste. Veruntamē
 non sicut ego volo sz sicut tu Ubi notā
 dū ē fm doctores Qd in xpo fuit q̄
 duplex voluntas.
 Voluntas carnis.

Voluntas sensualitatis.

Voluntas rationis: et voluntas diuinitatis. Prima voluntas carnis et hec nullo modo volebat pati. Secundo voluntas sensualitatis: et hec murmurabat et timebat. Tertio voluntas rationis et hec obediebat et sentiebat. Juxta illud: Isa. liij. Oblatus est: quia ipse voluit. Quarto voluntas diuinitatis et hec impabat: et sententiam dabat. Quia igitur erat verus homo: ideo tristis erat anima eius. Completa prima oratione venit ad discipulos suos: et inuenit eos dormientes. Et ait petro Simoni: dormis non potuisti vna hora vigilare mecum. Petrus qui fuerat prior ceteris gloriatus erat prior ceteris increpatus. Et ait apostolis. Vigilate et orate ut non intretis in tentationem. id est ne a tentatione superemini. quod dicitur. Modus vincendi tentationem: est per orationem. Spiritus quidem et ceteris. Tertio secundo abiit et orauit eundem sermonem dei. Pater mihi si non potest hic calix transire nisi bibam illum: fiat voluntas tua. Et factus in agonia: plenus orabat. Erat autem hec agonia finis. Nemo de lyra reluctatio sensualitatis mortem horrentis. Et factus est sudor sicut gutte sanguinis decurrentis in terram. Et apparuit angelus de celo confortans eum. id est aliqua verba consolatoria dicens ei. Que verba non sunt in euangelio. Sed quidam dicunt quod verba potuerunt esse talia. Saluto te deus meus orationem tuam et sudorem sanguinem ego obtuli deo patri in conspectu curie celestis. Et omnes peccatores supplicauimus: ut hunc calicem passionis transferat a te. o iesu benigne. Et respondit pater. Nouit filius meus quod redemptio humani generis quam sic optauimus sine morte tua decenter fieri non potest. Ideo si salutem vult animarum operum eum pati propter nos. Quid ergo vis agere o iesu. Respondit iesus. Salutem omnium non volo animarum. Vnde potius eligo mori ut anime saluemus quam ad suam imaginem creauit pater quam velim non mori: et anime non redimantur. Fiat proinde mei voluntas. Et angelus ad eum confortatus. O iesu cito

transibunt penosa et perpetuo gloria succedent. Dicit pater quod semper visibilis est: et quod matrem vestram et discipulos suabit illesos. Et sic recessit angelus. Et dicit bona. in. iij. di. xx. visionem angelum fuisse corpoream. Et post hoc venit ad discipulos suos: et ait illis. Dormite iam et recalescite. quod dicitur. nunc diu potestis dormire: quia nunc hora aparopina quat. Erant oculi eorum grauati et pro verecundia non sunt ausi respondere. Ecce appropinquat qui me tradet. Adhuc eo loquente iudas intrat hortum cum ministris quia timebat ne turba auferret eum ad eis et dixit iudeis. Quemcumque obseculatus fuero ipse est tenete eum. Secundum Thoma. ubi supra: dedit eis tale signum ne loco christi caperent iacobum minore qui erat similis christo in facie: Accedens iudas ad eum obseculatus est et dixit. Auerabi. Cui iesus Amice ad quod venisti. quod dicitur. tu ostendis amicitiam signum: sed perditionem agis de facto. Vel sic. O iuda amice mihi cui si ad patriam redieris: patriam perituro. O iuda quem dilexi: cuius pedem in cena laui. cur me derelinquis. Omnia dei tradidit et pro parte tradidit. O suauitas creatoris. De osculo isto completa est prophetia. et figura: prophetia. id est. psalmus. Qui edebat panes etc. Figura. ij. Reg. xx. De amara salutatio a Joab cum osculo. Saluum me frater ex alia etc. Queritur hic dubium. An si iudas non tradisset iesum et in dei non crucifixissent eum: fuisset redemptus per gentem humanam. Respondet Alexander. s. iij. volu. sum quod sic: quia in tali casu sola voluntas patiens suffecisset ad redemptionem. Turbe autem approximati christus iuit obuius dei. Que quiritis Abierunt retrorsum dicentes Iesum nazarenum. et dixit eis Ego sum. Tertio interrogauit eos: postquam surrexerant ad preceptum eius. Que queritis. ne sic erraret in captiue eius. Illi autem dixerunt. Iesum nazarenum. Et iteque ceciderunt retro in terram sic declararetur etc. diuinitatis eius. ij. Reg. vi. De oza: quia archam tetigit percussus retro cecidit. Ita iudei: quia christum etc. Sit

per quo clamat Aug. Ubi nunc militum
 cohortes Ubi terrae et murmur armorum
 Quibus dixit Christus. Dixi vobis: quia ego
 sum. Si ergo me queritis: sinite hos abire
 scilicet apostolos. Tunc accesserunt et manus
 sinecerunt in Iesum et tenuerunt eum vi
 detes autem hoc discipuli dixerunt Domine
 si percutimur in gladio Ante quod Christus in
 dit Petrus gladio percussit Malchum ser
 uum pontificis: absciditque auriculam eius
 dexteram. Volens percute in capite.
 Sed quare dubium An gladius erat
 Petrus. Criso. Respondet. Quod audientes
 Iudeos contra Christum conspirasse armauerat
 se. Theophilus vero dicit quod habue
 rat ipsum in cena pro usu agni Sed Christus
 auriculam sanauit: et Petrus charitati
 ue redarguit dei. Mitte gladium tuum
 in vaginam An putas: quia non possu
 gare pro me: et exhibebit mihi mo
 do plusquam duodecim legiones angelorum
 tuum Ubi dicit Hieronimus. q. d. non indi
 geo auxilio. xij. apostolorum. Duodecim
 legiones faciunt. xij. milia angelorum.
 Quomodo implebunt scripturae propheta
 rum Calicem quem dedit mihi pater: non
 vis ut bibam illum. Deinde dixit se tur
 bis dei. Tanquam ad latronem existis cum
 gladiis et fustibus comprehendere me.
 Quotidie apud vos eras docens in templo
 et non me tenuistis Tunc illi apprehen
 derunt Iesum et ligauerunt eum. O fle
 bile spectaculum O dolendum malum
 O lachrymabile factum videre illos ca
 nes Christum semicites. Alii ceperunt eum
 per capillos et violenter eum in terram
 procerunt. Alii manus gratiosas retro
 strerunt. Alii funibus illum duris liga
 uerunt. Alii pugnis ipsum percusserunt.
 Quid audis o anima mea. Nonne vi
 des filium hominis ligatum. Cur non
 ploras: cur non clamas ad sidera. O
 Iesu saluum a me propter me talia pateris
 Apostoli autem talia videntes territi fu
 gerunt eo relicto. De ista fuga imple
 ta est propheta triplex Primo Job di.
 Fratres mei longe steterunt a me et
 noti mei quasi alieni recesserunt a me
 Secundo David ps. xxij. Elongasti a me

amicum et proximum et notos meos. etc.
 Tertio Iach. xij. Percutiam pastorem
 etc. Oportus fuit dolor apostolorum etc.
 Uinctus autem ductus est primo ad annam: quia
 erat socer Cayphe et quia eundo ad do
 mum Cayphe habebant transire ante
 domum istius anime. Ideo intraverunt do
 mum eius ob ipsius reuerentiam. Eunte au
 tem Iesu picture et ymagines prophetarum
 et patriarcharum quae erant super muros Iheru
 salem se inclinabant Christo. Sequebatur
 autem Iesus Petrus et Iohannes Disci
 pulus autem Iohannes erat notus ponti
 fici et intravit in atrium pontificis. Pe
 trus autem stabat ad ostium foris Quem
 Iohannes introduxit. Tunc ancilla ostiaria
 dixit Petro Numquid et tu es ex discipu
 lis istius Respondit illi. Non sum et statim
 gallus cantauit prima vice. Sed pe
 trus non audiuit. Calefaciens autem se
 petrus ad ignem et iohannes. quia erat frigus. An
 na fecit sibi praeparari Iesum ligatum et
 examinavit eum de duobus. Primo de di
 scipulis suis. Secundo de doctrina eius di
 cēs Quales sunt isti tui homines: et qua
 lis doctrina tua. Respondit Iesus Ego pa
 lam locutus sum mundo quod me interro
 gas. Interroga eos qui me audierunt: quod lo
 cutus sum eis. Tunc unus minister pontifi
 cis dedit albam Iesu dicens. Sic respondes
 pontifici O miranda patientia Iesu. Per
 cussus in facie ictu igni manu furibus
 da: adeo ut dentes eius oris eius remoue
 ret et os sanguine expueret. Nil tamen con
 tumelie locutus est ei et dixit. Si male lo
 cutus sum testimonium prohibe de malo.
 Si autem bene cur me cedis. Percussio il
 la fuit maxima iniuria triplici ratione scilicet
 Thoma. ubi. Primo quia seruus percussit dominum
 Secundo quia in loco honorabili. scilicet in a
 trio coram omnibus. Tertio: quia sine causa.
 De hac percussione impleta est propheta.
 Treno. iij. Dabit percussioni se maxillam
 saturabit opprobriis. Sed querit du
 bium Utrum Christus bene locutus fuerit illi de
 percussione: videtur quod non. quia ipse precepit
 Mat. v. Si quis te percusserit in maxillam
 dextram: prebe ei: et alteram. Ipse
 autem non fecit: sed magis percussentem

correxit. Rñdet Aug. q̄ illud p̄ceptū est fin̄ p̄parationem animi magis: non autē absolute datum: q̄ sc̄ homo debet habere animū p̄paratū ad hoc faciendum vbi videtur hoc expedire ad honorē dei. Sequitur. Q̄ Anna nō regebat anno illo fecit eum duci ligatum ad domū Cayphe. Et Petrus seq̄ batur vt videret finem Iesus vero positus fuit in carcere quodam obscuro sub solario: qui adhuc superest vel ei⁹ vestigiuz. Et ligauerūt euz ad quāsdā columnam lapideam q̄ petra murata fuit ⁊ demiserunt ei milites armatos ad custodiam qui p̄ totam noctem eū vexauerunt cū derisionibus ⁊ maledictis. Modo vn⁹ ⁊ modo alius. Et dñs patienter oīa portabat. O iesu ad quorum manus venisti. Et sic stetit p̄ totā noctem vsq̄ mane ad illam columnā ligatus. Beatus Jo. vadit ad dñam ⁊ focias in domuz madalene existētes nō tñ audebat domū ingredi. Et ulās ⁊ clamans ad hostiū dom⁹. Magdale na vt vidit Johānē cecidit quasi mortua in terraz. Quid esto Jo. de magistro meo. Respondit. heu quia cōpre. h̄esus a iudeis ad domū Cayphe est deductus. Narrat hec matri: Mater asit quasi mortua ponit se in oratione orans ad patreꝝ pater dulcissime recōmēdo vobis filiū meū. Ne sitis crudelis q̄ cunctis misericors estis. Si alius mod⁹ ē o pater non moria. Et dixit Johanni. O nepos dulcissime videas finem filiū mei quō facit: et nuncia mihi. q̄ viderē euz volo. rediit cito Jo. ad domū cayphe: Et petr⁹ stabat ad ignez. Et vna mulier petruz respiciens tristē dixit. Credo q̄ hic sit de discipulis istius. Tūc illi hoīes dixerunt petro. Verū dixit mulier. Nā loquela ostendit eū esse galileū. Figura Judicuz. xi. de Effrateo q̄ not⁹ fuit ad linguā dñi dicere debuit seboleth: dicebat teboleth. Tūc petr⁹ magis timuit q̄ p̄us et cepit iurare q̄ non esset ei⁹ discipul⁹. Ecce sc̄da negatio. Q̄ stātibz his in istis verbis: cognat⁹ ei⁹

cui petrus absciderat auriculam v̄nit. Et audiens verba hec dixit. Quo modo potes negare q̄ non sit veruz? Nonne te vidi in orto: immo tu es ille q̄ auriculā abscidisti cognato meo. Tūc cepit petrus iurare ⁊ dicere q̄ non nouit hominē. Ecce tertia negatio petri. Et statim galius cantauit.

Et tūc x̄ps petrum respexit et recordatus est petr⁹ vbi qd̄ dixerat. Prūf q̄ gallus r̄c. Egressus foras fleuit a mare vbi in quandam cauernā fuit q̄ dicit̄. Galli cantus in quavisq̄ ad diē resurrectionis stetit: et sic patet primū mysterium.

¶ Secundum p̄ncipale mysterium dicitur acerbitatis. Queritur a doctoribus. Utruz x̄pi passio fuerit omniuz passionū acerbior. Rñdeo fin̄ Tho. iij. par. q. lxxvi. Ric. in. iij. Bona in. iij. distin. xvi. qd̄ dolor et passio x̄pi fuit maxima omniuz passionū hui⁹ vite. Qñ pbat̄ quintuplici rōe: videlicet.

¶ Primo ratione delicationis.

Secundo ratione causalitatis.

Tertio ratione temporalitatis.

Quarto ratione vtilitatis.

Quinto ratione floride etatis.

¶ Primo ratione r̄c. Maxima est in theo. et apud phi. approbata q̄ q̄to quis est delicatioris nature ⁊ completionis: tantomagis affligitur ⁊ tristatur in parte sensitua. Quod patet de nobili et rustico. Et quāto etiaz pars corporis que patitur lesionē est magis sensibilis tantomagis lesio affligit. quod patz exemplo. Ignis aut frigus magis affligit in manibus vel pedib⁹ q̄ in reliquis partibus corporis. Et eo q̄ ē pars magis sensibilis. ppter concurrentiam plurium ossiuz neruorum et venarum. Ad ppositum. Xps fuit valde delicatus. In ps. Speciosus forma r̄c. Insuper eius passio maxima fuit in locis neruosis. in manibus in pedibus ppter fixuras clauorum. Igitur eius passio fuit r̄c.

¶ Secundo ratione r̄c. Quia non p̄ sua causa dulcissimus iesus passus ē:

sed p nobis peccatorib⁹. quia nunq̄
 peccauit. i. Pe. ij. Qui pctm̄ non fecit
 rē. Pro nobis ergo mortuus est. Isa.
 liij. Oēs nos quasi oues errauimus et
 dñs posuit in eo oīm nostrum iniqui
 tatem. In eodem. Ipse autem vulne
 ratus est ppter iniquitates nras atri
 tus est ppter scelera nostra. O iesu
 beginne nos male egimus: et tu peni
 tentiaz facis. Verificat pphetia Da
 uid. Que non rapui tunc exoluebam
 Et sic patet secunda ratio. Tertio
 rōne rē. Nā oīm i tempore hoies fugi
 unt mortem: s; p̄cipue in solēni tati
 bus est eis molestior ppter multitu
 dinem personarum. Erat enim solen
 nitas pasche que erat p̄ecipua su
 per oīs alias. In qua tenebant iu
 dei ex lege conuenire de quibusdam
 ciuitatibus et locis ad tēpluz hieo
 solimis situz ad sacrificiū celebrādū
 qz p varias eoz captiuitates erāt sa
 tis disp̄si per orbē. In italia. In asia.
 in affrica. Quanto ergo q̄s condēnat
 ad mortē ppter maleficiuz: occurren
 tem aiori concursu ppli tanto maior
 ei insurgit pena confusionis et erube
 scētie: qz cōsiderat q̄ q̄ uidet alijs nar
 rat. Et si pegrin⁹ est reuertēs in pa
 triā suā diuulgat ciuitati sue. Xps ie
 sus pass⁹ est qñ quasi tot⁹ mūd⁹ p̄ns
 aderat festiuitati pasche. Jō sua pas
 sio fuit oibus nota rē. Nulla em̄ vili
 or ap̄b iudeos mors erat morte cru
 cis q̄ maledicebant. Deut. xxix. Ma
 ledictus hō q̄ pendet in ligno. Sap. ij.
 Morte turpissima. s. crucis cōdemne
 mus eū. Sicut et apud nos est mors
 furcarū hac morte passus est rē. Jgit
 rē. Quinto rōne rē. Nam si oibus
 mors est molesta: p̄cipue illis q̄ sūt in
 florida etate Alexander magn⁹. ama
 rissime fletus videns se morti p̄rimuz
 eo qz iuuenis: qz d̄r mors immatura.
 Xps pass⁹ ē in etate. iuuenili. xxiiij.
 annoz cū dūm̄idio vt pphetauit Sy
 billa cumana. Jgitur rē. An̄ ipse dicit
 Tre. i. O vos oēs q̄ trāsitis p viam at
 tēdite. rē. Mane aut factō. s. feria. vi.

conuenerunt oēs ppli cū senioribus
 plebis. Et scribe consiliū facientes q̄
 rebant falsuz testimoniū p̄tra dñm vt
 vt eum morti traderent: vt possent ac
 cusare eū pylato. Et cu; multi falsi te
 stes fuissent falso locuti non fuerūt ap
 probati. Nouissime aut venerūt duo
 falsi testes dicentes p̄tra eū de duob⁹
 Nos audiuimus eū dicentē. Soluite
 tēplū hoc: et in triduo reedificabo illū.
 Insup ipm̄ accusamus: qz se fecit filiū
 dei. De istis impleta est pphetia Da
 uid. Insurrexerūt in me testes iniqui
 Xps aut̄ nihil ad hoc r̄debat. O bone
 iesu q̄ totū mūdū docuisti et nūc files.
 Dixit aut̄ ei. Cayphas Nōne vides in
 quāstisisti te accusāt: Nec em̄ cayphe
 xps aliqd̄ r̄ndit. Indignat⁹ Cayphas
 dixit ei. Adiuro te p̄ deū viuū: vt di
 cas mihi si tu es xps filius dei viui.
 Xps aut̄ ne videret nomē de i despice
 re. r̄ndit verbuz hoc. Tu dixisti. q. d.
 Ita est sicut dixisti: et tñ si ego dixerō
 non credes mihi. Verūtñ ne excusat
 tionē habeat: supple o vos iudei dico
 vobis qz videbitis filiū hoīs. i. me: in
 die iudicij venientē in nube ad iudicā
 duz mūdū. Et dixerūt ei iudei. Ergo
 tu es fili⁹ dei. R̄ndit eis. Vos dicitis:
 qz ego sum. Tūc p̄nceps sacerdotū sci
 dit vestimēta sua volens ostēdere amo
 rez legis di. Blasphemauit. Quid ad
 huc egemus testib⁹. Ad illi dixerunt
 oēs Reus est mortis. Tūc ceperūt eū
 et expoliauerunt: et eius oculos benda
 uerunt ipm̄ ligātes ad colūnaz: Qui
 dā pcutiebant eū in faciez di. Quis ē
 q̄ te pcutit: Quidā palmas in faciem
 dabāt. Quidā spuebant in eū. Clama
 hie. O maria si scires quō de filio tuo
 male tractatur. De hac derisione et p
 cussione impleta est propheta Isa. l.
 Faciez meā non auerti ab increpanti
 bus et cōspuentibus in me. O iesu be
 nedicte sp̄ dura sp̄ aspa fuit tibi nox
 illa in qua a principio vsqz ad finē de
 tē nesciisti: Uenerunt aut̄ principes
 iudeoz et pharisei ad domū Cayphet
 acceperunt xpm̄ ligatū flagellatū ad

Feria sexta

dixerunt eū ad domū Pylati. Scdm Crisostomū impator romanus habebat duos vicarios quasi reges: scilicet Pylatū et herodē. Pylatus erat dñs hierlm: et herodes in puicia galilee nec erāt iudei: sed forenses. Juxta Jacob pphetiā Non auferet sceptrū rē. Ductus ergo corā pylato dixerūt ei. Inuenim⁹ hūc morte dignū. Cū esset in p̄torio. Pylatus exiit ad iudeos foras et dixit eis. Quā accusationē facitis aduersus hominē hunc? Rñderūt ei. De tribus ipm accusamus. Primo qz pdicat falsam doctrinā: sed mentiebant: qz in cap. Jo. viij. Ego veritatem loquor vobis rē. Scdo qz phibuit dari tributa Cesari. sed mentiebant. qz Matthe. xxij. Reddite q̄ sunt cesaris Cesari et que sunt dei deo. Tertio: qz se facit regem iudeorū et filiū dei. Audiens hos sermones Pylatus dixit eis. Accipite eum vos et fm legem vestram iudicate. Responderunt iudei. Non licet nobis interficere quēquā. Ingressus Pylat⁹ ad iesum dixit ei. Tu es rex iudeorum. Secundum remigūz de duab⁹ p̄mis accusationib⁹ Pylatus non curauit inq̄rere. Nō de primo qz se pdicabat falsā doctrinā eo qz ipse esset gentilis non iudeus. Non de scda. qz sciebat illud esse falsū. Sed tm̄ de tertia: qz esset rex iudeorum eo qz romani nomē regis a iudeis abstulerāt. Respondit ei xps. A te metipso hoc dicis an alij tibi dixerūt de me. q. d. Concepisti hāc opinionē de me per temetipsum. Rñdit pilat⁹. Nihilquid iudeus ego suz: gens tua et pontifices tui tradiderunt te mihi et te accusant. Respondit Iesus. Regnū meum non est de hoc mundo. q. d. Nō quero t̄palem dominationē. Dixit ei pilatus. Ergo rex es tu. Respondit iesus. Tu dicis: qz rex ego sum. Ego in hoc natus sum vt testimoniu⁹ phibeā veritati. Dixit pilatus. Quā est veritas. Et non expectato responso exiit ad iudeos dicēs. Ego nullā cām mortis inuenio in eo. Et vt liberaret eū

dixit iudeis maximū esse peccatū eōtra innocentē iudicare. Siose dicit qz multa declarauit Pilato. ppter q̄ que rebat ei⁹ liberationē. Dicit iudei. O pilate si nō esset nisi cōmotio quā erant in pplo: incipiens a galilea vsqz huc mereretur mortem. Audiēs pilatus ipm eē de puicia galilee gauisus est: eo qz nō esset de sua iurisdicōe. Unde misit ipm ligatum ad herodes qui tunc venerat ad festum pasche. Tunc herodes interrogauit eum de multis sermonib⁹. eo qz auiderat multa de christo. At iesus nihil respondit. Quod factū est dupliet rōne. Primo quia ipm reputabat exdicatorum eo qz occiderat Johannem baptistam. Secundo quia sciebat nihil proficere: et quia interrogabat christum ex curiositate. De isto silentio completa est ppheta. Esa. li. Quasi agnus corā tondeute se obmutescet. Tūc videns non respondere p̄buz: desperit ipm et vestit fecit alba veste sicut fatuū. vñ fuit maria in nria. De ista derisione completa ē ppheta. Joh. xij. Deridet iusti simplicitas. vñ remisit ipz ad pilatū qz non erat de sua iurisdicōe. Et facti sunt amici in die illa: qz erāt antea inimici. De ista amicitia cōpleta est ppheta. Astiterūt reges terre rē. Pilatus autez contocatis sacerdotū pncipibus et alijs dixit. Jā interrogauit istū similiter et herodes nihil mali reperit: ideo ad me misit ipm. Tūc isti clamauerūt. Tolle tolle eū. Crucifige. Audiens pilatus furorē iudeorū conabat tribus modis liberare eum. Primo: qz se fecit regē: iō eū corripit vñ tradidit eū militibus flagellādūz vñ dicunt doctores qz ligauerūt iesū nudatum ad colūnam quandam coram iudeis et euz flagellauerunt acriter. Cōpleta est ppheta. Esa. i. A plāta pedis vsqz rē. Deinde imposuerūt capiti eius coronam sp̄tneaz et induerunt euz purpura et circūderūt eum et sanguis currebat ad terrā. Et clamabant ante illū coronatūz. Que res

Iudeor: et spuebant in eum et dabant ei
 lapas. Et percutiebant caput eius. De
 ista coronatione impleta est prophetia
 que dicit Esa. ij. Coronas coronabit te
 tribulatione. Et tunc pilatus ostendit
 eum sic flagellatum iudeis dicens. Ecce
 rex vester. q. d. Juxta delictum et ve-
 stras iniurias que se regem fecit puniui
 illuz. unde dimittatis eum abire. Clama-
 verunt oes. O pilate crucifige eum. Tol-
 le eum. Videns demon tantam christi patien-
 tiam dubitans an esset messias et volens
 impedire passionem suam apparuit pro-
 prii pilati in sonis. Unde iudeis clamati-
 bus crucifige. illa misit ad pilatum ma-
 ritum: dicens illi. Nihil tibi et iusto il-
 li. q. d. Nullo modo eum condones: magis
 eum dimitte. Multa enim sum hodie pas-
 sa pro vobis propter eum. Quia ut dicit Raba-
 nus: demon apparuerat ei monens eam
 terroribus ad liberationem christi: volens
 sic impedire hominum salutem. ¶ Dubium po-
 test. Utrum demon agnouit christum esse ve-
 rum messiam. Secundo modo usus est ad libera-
 dum ipsuz. Erat consuetudo inter iude-
 os quod omni anno in paschatis festo di-
 mitterent unus de incarceratis propter
 honorem festi. quem ipsi petuissent: an
 christum: an barabam vellet liberare.
 Que vultis de duobus dimitti: Dixe-
 runt oes. barabam. Et Pilatus dixit
 Quid faciam de iesu qui dicit christus. Di-
 xerunt oes. crucifige. Et Pilatus dixit. Re-
 gem vestram crucifigam: Et iudei dixe-
 runt. Non habemus regem nisi cesarem.
 Unde caueas. Si hunc dimittis non es
 amicus cesaris: et accusabimur te de per-
 ditione: quia ois qui se regem facit: contra-
 dicit cesari. Quando pilatus audiuit
 hos sermones: et nihil proficeret ex ver-
 bis illis voluit complacere iudeis ne
 accusarent eum. Tertio modo usus est
 Cum enim christus esset in palacio pilati.
 Pilatus accepit iesum nudum flagel-
 latum: et ostendit eis. ut sic ad compas-
 sionem mouerentur: et dixit eis. Ecce
 homo: vobis quem vultis indignum crucifi-
 gi. Unde in hoc loco christum sine cruce.
 At illi videntes clamauerunt. Cru-

cifige eum. Tolle eum. O iesu amantissi-
 me quanta fuit istorum crudelitas iudeorum
 qui dedisti eis tot beneficia: et tamen dimi-
 tti latronem homicidam barabam: te autem
 crucifigunt. Omnes dura cur tam ad-
 amantina es: ut domino tuo propter negligas
 Qui pro compassione tua voluit
 crucifigi. O iesu mi quantum nos dilexi-
 sti: sed te nos miseri non diligimus. Sed
 ubi es o maria. Ubi habitas An igno-
 ras que circa filium tuum gerunt: O si sci-
 uisset mortua non dubito cecidisset in
 terra. hoc pro amore quem ad filium ha-
 bebat. Quod audiens pilatus decreuit
 timore dedecus suam mortis dare quam
 suam videbimur infra. Tertium mi-
 sterium dicitur. Videns namque pilatus iudeo-
 rum furor non posse sedare quinimmo
 clamabant. Si hunc dimittis etc. Acce-
 pta aqua lauit manus coram populo di-
 cēs Innocens ego sum a sanguine iusti-
 huius Vos videritis. Super quo Remi-
 gius Nos erat apud antiquos lauare
 manus coram populo. cum quis vellet
 ostendere se immunum esse ab aliquo cri-
 mine: ita fecit pilatus. O pilate: aqua
 maris non lauat et hoc peccatum: quia scis
 quod propter inuidiam tradunt eum. Mat.
 xxvi. Sciebat autem pilatus etc. Videns
 autem populus pilatum quasi pauidum dixit
 ei. Sanguis eius super nos et super filios
 nostros. Dicitur quidam singulis annis
 in crucifixione domini iudeos sanguinem
 emittere per posteriora. iuxta illud
 psalmus Percussit eos in posteriora: oppro-
 brium sempiternum etc. Pilatus ergo
 sedens pro tribunali secundum ordinem curie:
 sententiam iniustam contra iesum protulit ut
 crucifigeret dicens sic. Nos pontifex pi-
 latus pariterque senatus populusque ro-
 manus in hierosolymis vniuersaque in
 dea locum tenens generalis: sedens
 pro tribunali ac volens Cesaris Au-
 gusti mandatisque totius populi roma-
 ni obedire ac decreta seruare. Iesum
 nazarenum conspectui nostro stan-
 tem quem scribe ac pharisaei crimine
 lese maiestatis accusarunt: ac id per
 testes idoneos rite iuratos interro-

Festa sexta

gatofq; p̄probarit: put senatusconsul
ta ac decreta clamant cōdemnamus
Ducāt itaq; ad locuz iusticie solitum
Et postq; euz multis p̄berib⁹ cecide
runt cruci appendite tali modoyt ei⁹
a corpore sepe hēc ille. Vidēs iu
das xpm condēnatum p̄nā ductus: s;̄
falsā: in quo se suspendit. S̄nā autez
crucifixiōis fuit acerbissima s̄m Au
gu. lib. de consensu euāgē. triplici ra
tione. Et Tho. in cathena aurea siml
cum glosa.

¶ Primoratione onerationis

Sc̄do ratione associationis.

Tertio ratione lamentationis.

¶ Primoratione rē. Crux xpi fuit
valde onerosa et grauis. Que ḡuitas
potest ostendi ex duobus. Primo ex lō
gitudine: quis crux vt dicit in hysto
rijs scolasticis in altitudine lōga fuit
quindēcim peduz. Secundo ex mate
ria: q; fuit de cedro. cyp: esso oliua et
palina q̄ ligna sunt magni ponderis
quā tñ patienter iesus portabat. De
hoc ligno crucis quomodo sit inuentū
habēt in hystoria scolastica q; regina
sabba quādo venit videre. Salomonē
Vide in voragine. De hoc ligno com
pleta ē figura. Sen. xxiij. De Isaac q̄
portabat ligna: sed euz non potset por
tare: quia debilis erat iusserunt ho
mini cireneo noie Simoni vt tolleret
crucē iesu Quoniam vt dicit. Tho. vbi
supra Cum sepi⁹ tentasset illā iesus
portare. p̄e debilitate ferre amplius
nō potuit. Curre o aia mea: curre ve
lociter: h̄teros tuos subige illi cruci
in qua iesus bon⁹ opat⁹ ē salutem. Et
vidēs iohānes q; nō erat ampli⁹ reme
diuz euadēdi ne mater posset cōqueri
de ipo cucurrit bethaniā ad domum
Magdalene vbi maria mater reman
serat. P̄rio. O m̄ inq̄t mesta. O mag
dalena: maria attonita vocat magda
lenā. O magdalena. audi vocē v̄nā vi
det̄ vox. Iohānis Ad fenestrā respi
ciūt ⁊ vident Iohānē an̄ ostium stan
tē. Quid ē hoc. O mater sancta fili⁹
tuus ducit̄ ad mortē. Statim maria

cum magdalena venerunt ad ciuitas
tem hierlm festine. Et interrogāt de
filio. O fili mi vbi te inueniaz: vñ iuis
ad portā caluarie. ¶ Sc̄do xpi passio
fuit acerba rē. Associat⁹ nāq; ē duo
bus latronib⁹ p̄pheta p̄pleta est Esa.
liij. Et euz scelerat⁹ deputat⁹ est. Vñ
dubiu⁹ q̄ritur. Utrum cōuenienter sit
factuz hoc. R̄ndet hiero. super Mat.
q; sic. vt sic magis esset confusus vena
dictus iesus. Q; sicut p̄ nobis males
dictuz crucis voluit assumere. sic pro
oim salute inter noxios q̄si noxi⁹ cru
ci figeret. Maria autē de domo pila
ti versus montes caluarie vadit tota
lachrymabilis: et eundo sanguinem
filij sparsim in terra videbat. Anteq̄
ad locuz deuenissēt sue occisionis ma
ter ei⁹ afflictat⁹ mesta obuiā illi p̄ces
sit volens ipm tangere. Quā vt filius
asperit merore confectam in terrā ce
cidit fatigat⁹ sub cruce. Ip̄a etiā ma
ter b̄ndicta q̄si mortua in terrā cecidit.
Ob qd̄ in loco illo in huius facti
memoriam capella a fidelibus p̄stru
cta ē q̄ sancta maria de sp̄simo n̄scu
pat. In se reuera filiū non agnoscēs
dicebat Iohanni. Qualis ē iohānes
filius me⁹. R̄ndit iohānes. Ille o ma
ter b̄ndicta est: qui est sanguinolentus
O qualis dolor h̄ginis. O qualis pas
sio erat illa. O maria dulcissima inci
piunt verificari simeonis de filio tuo
dicta etiā ⁊ de teip̄a. Et tuā ip̄us a
nimā rē: Completa est p̄pheta Esa.
liij. Vidimus euz quasi non habentes
speciē nec decorē. Ubi sunt illi oculi
peregrini: o iesu. Ubi illa facies tota
iocunda. vbi capi illi crispi. vbi barba
rubicūda. Vidim⁹ inq̄t p̄pheta eū q;
si nō h̄ntē sp̄em nec decorē. Ecce sc̄da
rō. ¶ Tertio rōe rē. q; seq̄bat eū mul
tudo populi m̄liet⁹ ac viroz q; plāge
bāt eū ⁊ lamētabāt. Cū q̄b⁹ ip̄e p̄pa
tiēdo p̄dixit futurā calamitatē ⁊ deso
lationē ip̄i⁹ ciuitatis filie hierlm no
lite steres̄ me: s;̄ sup vosp̄as steter̄ s̄t
filios vestros: quoniam ecce dies ven
iet̄ in quib⁹ dicetis. Beate steriles

que nō genuerūt ⁊ vbera que non la-
 ctauerunt. Et hoc impletū est in obli-
 dione ⁊ captiōe hierl̄ a romanis: qñ
 tot multa fuerūt occisi ⁊ vediti vsq; in
 hodiernū diem p mundū disp̄si ⁊ va-
 gabundi: qui añ erant peculiāres po-
 p̄li. Sz merito. Querit dubiuz. Cur
 x̄pus magis voluit pati in hieru-
 salem q̄ alibi. Ad hoc r̄ideo fm̄ Au.
 in lib. de cōsensu euange. q̄ hoc factū
 est duplici rōne. ¶ Prima qz hierl̄m
 erat locus a deo electus ad sacrificia
 sibi offerenda. Que quidez sacrificia
 figuralia figurabant x̄pi passionē: q̄
 est vep̄ sacrificiuz. ad Ephes. v. Tra-
 didit semetip̄m oblationē ⁊ hostiam
 deo in odore suauitatis. Et id qz x̄p̄
 passionis eius erat ad totū mundum
 diffundenda: ideo in medio terre ha-
 bitabilis pati voluit. i. in hierusalem
 Vñ in ps̄. Rex noster operatus est sa-
 litem in medio terre. i. hierusalem.
 que dicitur terre habitabilis vmbili-
 cus. ¶ Sc̄da ratio qz hoc maxime cō-
 ueniebat humilitati eius. vt sicut ele-
 git vterumq; genis h̄uilez: iuxta illud
 Resperit humilitatē ancille sue. Et
 sanctum p̄sepe in quo iacuit ⁊ plange-
 re voluit. Juxta illud Amb. Uagit in
 fans inter arcta. ⁊ c. Et locū sine iux-
 ta illud zach. ix. Ecce rex tuus venit
 tibi mansuetus sedens sup asinas. In
 super colūnaz elegit in qua fuit deri-
 sus. Et turpissimū gen̄ mortis crucē
 elegit: ita ptinebat ad eius h̄uilitatē
 p̄fectaz: vt in loco taz celebri confusio
 nē maximā sustineret. Vñ leo papa e-
 gregie in smone epiphanye dicit: qz
 formaz serui susceperat. Bethleem p̄
 elegit natiuitati et hierl̄m passiom.
 Ille. Erat em̄ hierl̄m metropolitana
 p̄ncipalis sedes magisterij ⁊ sacerdo-
 cū. Vñ in illa debuit pati p̄fusione: s̄
 nō in terra: sed in aere. s. in monte cal-
 uarij: qz vt dicunt aliq̄ glose Abrahā
 immolare voluit ibi filium qui figura-
 bat futurā iesu x̄pi immolationē. Et
 sic patet terciū mysteriuz.
 Quartuz mysteriū d̄ crucifixiōis: qñ

fuerūt puenti in mōtez caluarie. q̄ est
 loc⁹ iudicij vbi mali decapitabant: d̄
 nudauerūt x̄pm b̄ndictū et q̄ttuo: mī-
 lites diuiserūt vestimēta ei⁹ sorte mit-
 tentes. De hoc p̄pleta est p̄ph̄ia d̄.
 Diuiserunt vestimenta mea sibi. ⁊ c.
 Que quidē vestis facta est a beata m̄
 sine ⁊ erat incōfutilis q̄ ipso crescete
 ⁊ ipa crescebat. h̄ns ad quattuor ang-
 gulos pallioz s̄mbriaz sine recamas-
 turā: iuxta illud Qu. xv. Loq̄re filijs
 israhel vt faciāt sibi s̄mbrias p̄ q̄ttuor
 angulos pallioz. ⁊ c. hanc vestē milī-
 tes diuiserūt. Cogita aīa mea si potes
 q̄lis dolor fuit qñ extraxerūt camllā
 q̄ adherebat vulneribus pellis seque-
 bat̄ ipaz: ⁊ riuuli sāguinis emanabāt
 At ille stabat sicut māsuetus agnus.
 Quo facto anteq̄ poneret se sup cru-
 cē: ad iudeos se x̄rit sic dicens. Popu-
 le meus qd̄ feci tibi: aut qd̄ molestus
 fui: R̄nde mihi. Ego p̄ te flagellauī e-
 gyptuz cū p̄mogenitis suis: ⁊ me fla-
 gellauī ducis ad crucez. Ego te edu-
 xi de egypto demerso pharaone in ru-
 bro mari: et me tradidisti p̄ncipib⁹ sa-
 cerdotuz. Ego te pavi manna p̄ destū
 ⁊ tu me cecidisti alapis ⁊ flagellis.
 Ego dedi tibi sceptrū regale: ⁊ tu meo
 capiti coronaz spineā. Ego p̄pter te p̄-
 cussi reges chanaanēoz: ⁊ tu p̄cussisti
 caput meū arundine. Ego aquā d̄ pe-
 tra eduxi. Insurgentes p̄tra te: hostes
 p̄strauī sc̄z Seon reges amorreorum
 et Og regem basan. Ego a captiuitate
 diutina scilicet per septuaginta an-
 nos p̄pter scelera tua in babilonia p̄
 Esdrā et zorobabel ad propria redu-
 xi. Ego ex genere tuo carnem sumēs
 regale soliu: celi dimisi: vt tibi essem
 frater: tu autem parasti crucez salua-
 tori tuo. Ego per ciuitates tuas: ca-
 stra et vicos discurri: in tui vtilitatē
 laborans. Ego semper in templo do-
 cui: que te saluum facere possent. E-
 go cecos tuos illuminauī: leprosos
 mūdauī: claudos erexi: obsessos a de-
 monib⁹ liberaui. Surdis auditū resti-
 tui: mutis loq̄laz: infirmis sanitatem

noti

f iij

Feria sexta

mortuis vitā. Nunquā in his molestus
 fut. Precepta diuina dēclarauit: errores
 p̄futaui: vitia reprehēdi. p̄silia p̄fectio:
 nis adieci. Quid ultra debui facere et
 porui: et non feci. heccine reddis dño
 p̄ple stulte et insipiens. Pro his oibus
 bñficijs tibi collatis: passi crucem sal
 uatori tuo. In illa hora fleuisset p̄ si
 corp⁹ habuisset ex p̄passione filij sui.
 Fleuerūt angeli. Isa. xxxiiij. Angeli
 pacj amare flebūt fleuit maria q̄ gla
 dio doloris fuit p̄forata: et oēs dolores
 p̄tus et mortis. in passione filij fuerūt
 ei suari. Fleuit Petrus. Mat. xxvi. E
 gressus foras fleuit amare. Fleuerūt
 oēs apli. Juxta illd Tristes erāt apli
 Fleuerūt oēs mulieres. Magdalena
 Maria iacobi et Salome et reliq̄ mu
 lieres Luc. xxiij. Filie hierusalē: noli
 te flere sup me: s; sup vos flete. his di
 ctis vertit se ad patrē voce pia dicēs
 Pater mi: hec est hora in qua qd ordi
 nasti implere incipio p̄pter obediē
 tiā tuā. Iudei autē his finitis ipm liga
 uerunt sup crucē. Ille autē ut agn⁹ mā
 suetus regalia sua brachia extendit.
 Et illas man⁹ s̄ctissimas spontanee
 crucifixorib⁹ porrerit. Et aspiciens in
 celus dixit patri. Pater ignosce illis
 Dñi igit in cruce extendit. Un⁹ acces
 pit clauū et in manu sua posuit. Alter
 miles q̄ tenebat altā m̄num videns
 q̄ manus sinistra se retraxerat: et q̄
 non attingebat ad aliud foramen tra
 xit illam fortiter: ponens pedem suū
 ad crucem et fortiter eum traxit cū su
 ne: ita q̄ ossa pectoris numerari pote
 rant. Et sic affixit eā clauo. Malleoz
 autē ictus audiebātur ab illa mestis
 sima matre: cuius cor confugebatur
 clavis illis acutissimis. Qui manus
 et pedes ossa et carnes filij sui rum
 pebant. Et sic in cruce extēsus dulcis
 simus sp̄sus dicebat patri. Suscipe
 sancte pater me dilectus filius tuum
 quem tibi offero in sacrificium imma
 culatū p̄ salute humani generis. Ec
 ce o pater mi: iam non amplius tibi
 offeruntur legalia sacrificia h̄rcor
 aut agnoz: s; caro innocētis filij tu
 Triginta et tres anni elapsi sunt: qui
 bus hanc crucē aspiciens in illā mori
 p̄ humani generis redemptione desi
 derauit: De pedibus et manibus p̄fora
 tis impleta est p̄pheta dauid. Fode
 runt manus meas et pedes meos fm̄
 Bernar. xps habuit tres lectos. Pri
 mū vteruz virginis in quo p̄ nouē mē
 ses stetit. Scdm sanctū presēpe in sua
 natiuitate. Tertium crucē in qua h̄s
 buit tm̄ locū vt caput apodare nō pos
 set iuxta illd Mathe. viij. Uulpes for
 ueas habent et volucres celi nidus: si
 lius autē hoīs non habet vbi caput re
 clinet. Unde idē Bernar. circuire pos
 sunt celum et terram mare et oia que
 in eis sunt. et nō inuenio te nisi in cru
 ce o bone iesu. Ibi iaces. ibi cubas. ibi
 dormis in meridie. hec illa. Pylas
 tus autē scripsit tituluz litteris hebra
 ica. grecis: et latinis: et posuit supra
 crucē iesus nazaren⁹ rex iudeorum.
 Sed queritur dubiū quare hac tri
 plici lingua titulus ille fuit scriptus
 R̄ideo fm̄ Chriiso. Credibile est mul
 tos gentiles simul cū iudeis hierusa
 lem p̄pter festum conuenisse. Et ideo
 vt nullus ignoraret: non in vna tantū
 lingua scripsit. sed in tribus. Dixe
 runt autē p̄ntifices iudeoz pylato. No
 li scribere rex iudeoz et c. Pylat⁹ autē
 Qd scripsi scripsi. Et crux eleuata fu
 it et posita in foramine atq; plantata
 In ipsa autē eleuatione pondus corpo
 ris p̄ tres clauos vel p̄ quattuoz fm̄
 quosdam sustentabatur. Ideo mēbra
 illa incredibili cruciabantur dolore
 Sed et tunc mestissima mater filij in
 tuens confusum. deformem grādi an
 gustia plenus. in medio latronum p̄
 dentes: adiutorio magdalene et iohan
 nis quantū potuit p̄pinqūā se fecit.
 Ubi cernens filij mutatus in facie la
 chrymales voces dabat. hoc expref
 sit Johan. qm̄ dixit. Stabat autez iux
 ta crucē iesu mater eius: et soroz ma
 tris ei⁹ maria cleophe. et maria mag
 dalene. Et quidam. Stabat mater do

lrosa iuxta crucez lachumosa rē. Cā
 taverum. Erāt autē: turbe q̄ clamabāt
 p̄terentes clamabāt mouētes ca
 pita. vah qui destruis templū dei ⁊ in
 triduo reedificas illud. Salua te met
 ipsū. Si filius dei es descende nunc
 de cruce. Alios saluos fecit semetip̄z
 saluū non pōt facere. Similiter vn̄
 de his qui pendeabāt latronibus: blas
 phemabat eū dicēs. Si tu es xp̄s sal
 ua te metip̄m et nos: R̄ndit alter ⁊ in
 crepabat eū dicēs. Neq; tu times de
 um qui in eadez es damnatione. Pre
 terea quedam glo. super Tobiasz di
 cit demonez stetit sup crucis hume
 rum ⁊ considerasse an xp̄s aliquid ma
 culam haberet. Unde ipse dicit Joh.
 filij. Venit em̄ p̄nceps mundi huius
 ⁊ in me non habet quicq̄. Jesus autē
 in tot p̄secutionibus et maledictis di
 cit septem verba maxime vtilitatis.
 ¶ Prīmū verbū. Pater ignosce illis.
 Opere implēs qd̄ verbo docuit qm̄ di
 cit. Ma. v. Orate p̄ persequentibus
 et calumniantibus. Super quo verbo
 Bern. sup Can. flagellis celsi s. spi
 ris coronatus clavis cōfossus. oppro
 brijs saturatus inuimoz tñ omnium
 dolorū clamat pater ignosce illis. Pa
 ter amantissime. Pater benignissime
 A paterno nomine incepit fili⁹ ⁊ suo
 blandiens genitori. nil sibi negari cō
 eludit dicens. Ignosce illis. Nec ait
 examina pondera. sed ignosce vt do
 ceat nos non debere ponderare: era
 minare: iudicare: sed pleno ore atq;
 efficaci opere indulgere. Ille hoc ver
 bo p̄m̄o. Pater ignosce fm̄ here.
 plusq̄. cccc. milia iudeoz ad fidem
 sunt conuersi. De hoc oratione cōple
 ta est p̄phetia. Esa. liij. Ipse peccata
 multoz tulit et pro transgressoribus
 orauit. i. pro iudeis. Ecce p̄m̄uz ver
 bum: maxime charitatis. ¶ Secun
 dum verbum fuit ad latronez: qm̄ ip̄e
 xp̄o dixit. Memento mei dū veneris
 in regnū tuū. Et xp̄s r̄ndit. amen di
 co tibi: q; hodie mecū eris in paradī
 so. O felix p̄missio. O breuis tante fe

licitatis adimpletio. Nullus ante la
 tronez hoc v̄bum audiuit. Pro missa
 h̄q̄dez fuit patrib⁹ ⁊ p̄phetis eterna
 vita p̄ xp̄m: sed nulli sicut latroni ita
 breui spacio signata. ¶ Sed q̄ritur q̄
 modo illa die fuit in paradiso: q; vsq;
 ad dies quadraginta nullus paradī
 sum ingressus est. R̄ndeo q; latro vi
 dit diuinitatē: vnde paradīsum habuit.
 Iste latro fuit ille q̄ xp̄m cuz matre ⁊
 Joseph in egyptuz fugientes a facie
 herodis liberauit eos de manu latro
 niz ⁊ eos sociauit vsq; ad locū secuz
 Et stans sic iesus in cruce audiebat.
 querelas m̄ris dicentis. O fili mi olī
 anime mee p̄solatio ⁊ gaudiū: nunc
 autē gladius penetrabilior om̄i ense s
 cutissima. Fili mi quē nouez mensib⁹
 in vrero tenui. quem puo lacte paut:
 quē rotiens infanz ⁊ puuluz p̄antis
 inuolu: in cuna reposui. ⁊ amorosis
 amplexibus strinxi inter vbera mea.
 ⁊ osculata sum. O q̄ infelix mihi et t̄
 bi facta est dies ista. Et quis poterit.
 medere vulneribus dolorū meoz. et
 mitigare angustiam miselle matris
 tue: cū inspicias te filium meum vt le
 profuz factuz q̄ speciosus eras p̄ filijs
 hosti maleficū ⁊ reuz cuz iniqs depu
 tatus: q̄ sanctus sanctorū es vt fatuum
 ⁊ stultū cerno. in quo reconditi sunt
 oēs thesauri sapientie dei: vt hostem
 omniū q̄ offib⁹ affabilis benignus ⁊
 human⁹ semper extitisti et super oīa
 videris oblitus mei vidue m̄ris tue.
 Nam ecce iaz moris ⁊ nihil mihi
 dicit. Et quid faciā ego sine filio me
 o. Quo duertam. Ad quem confugi
 am. Tu mihi pater: tu mihi frater. tu
 mihi blandus filius eras. Tu mee di
 uitie. tu mee delitē. tu mea gloria. O
 me desolatam que tñ filium in cruce
 video deficere. O amantissime fili lo
 quere michi matri tue. Loquere vt
 audiam vocem tuam cignes canore
 dulciores. Loquere inquam vt sic sal
 tem audiens verba tua patientior: si
 am ad tollerandam penam que me
 cruciat pro amore tuo non deneges
 filij.

Feria scda.

mihi qđ postulo. Exaudi me: et h̄bo tu
o solare: ne deficiē in hac tribulati-
one. O fili mi lumen oculorū meorū cō-
descendisti latroni: misericorditer lo-
quens ei. Acq̄esce itaq̄ voto matris
tue: et dic mihi qđ factura sum. his et si-
milibus querelis loq̄bat̄ mestissimo
filio. qui nō minorē pariebat̄ penā p-
pter teneritudinez m̄is quas sentie-
bat amaricatā: iō dicebat. O mea m̄
quō gaudia q̄ de me suscepisti quersa
sunt tibi in luctu. Ubi sunt angeli in
mea natiuitate canentes. Ubi pasto-
res ad p̄sepe ventētes. Ubi reges ori-
entales in cuna me odorantes. Ubi ḡ
ta p. xxxij. annos vtriusq̄ cōuersatio
et familiaritas. Uñ ei dixit triplex h̄-
bus. Mulier ecce filius tuus. s. Joh̄s.
enāg. q̄ secuz iuxta crucē erat. Super
q̄ Ch̄u: Non. d. mater q̄ si si dulci^o lo-
curus fuiss̄ forte cor h̄gūis crepuiss̄
et Tho. in cathē. aurea. q. d. dñs m̄i
sue. Usq̄ modo tui curaz habui: s̄ me
mor tui istuz relinquo. s. Joh̄. Deinde
qm̄endans eā disciplo dixit. Ecce m̄
tua. q. d. Deputo te ad eius custodiaz
Et ex illa hora accepit eam discip̄s
in suā. s. curaz et diligentia. Uñ dicit.
Joh̄. Damas. q̄ dolores partus et mor-
tis q̄ fuerunt ei p̄seruati in morte filij
sunt cōicati. Fatigatus iā delicat^o ie-
suebat. vñ dixit aliud h̄bus. ¶ Quar-
tum h̄bus. Sitio. Sitebat naturalit̄
ppter penā. et spiritualit̄ ppter salutē
nostrā. Sup quo Bern̄. in h̄bo Sitio
O domine qđ litis. Si dem vestrā. Sa-
lutem vestrā. Gaudium vestruz. Pl^o
animaz vestraruz q̄ corpis mei cru-
ciatus me tenet. Ille. Statiz dederūt
ei milites bibere vinuz cum felle mix-
tuz. ¶ Unde queritur dubiuz. Quare
vino sic amaro potauerunt eum. Re-
spondit Nicolaus de lyra. Qđ aliqui
dicunt id factum fuisse vt citius chri-
stus moreretur. Et sic milites ab ei^o
custodia citius liberarentur: qui de-
bebant ipsum custodire quousq̄ expi-
rasset. Sed Alio. ipse dicit aliter et

melius. Nam legit̄ in quodā libro he-
braico qui ap̄ eos intitulat̄. Liber
iudicū ordinarioz. Quod quia Salo-
mon dixerat. Prouer. xxxi. Dare lice-
raz merentib^o et vinū his q̄ amaro sūp-
ḡio: vt bibant et obliuiscant̄ egestatis
sue. Ideo seniores iudeoz statuerunt
vt p̄denatis ad mortē daret̄ vinuz a-
romaticū ad bibenduz vt facilius to-
lerarēt passionē. In hi erusalez autē
erāt matrone deuote q̄ hoc vinuz et si-
ceram. i. potum inebriat̄ iunz dabant
ex deuotione. Iudei ḡ ex nimia crud-
litate moti tale vini p̄ xpo datū et ali-
is duob^o latronib^o. acceperūt sibi et bi-
berunt. De hac potatione impleta ē
p̄phetia. Amos. ij. Vinū dānatoz bi-
bebant. s. iudei: et loco eius posuerunt
acetuz cum felle mixtū. Cuz ḡ potuz
q̄reret̄ xps. Sitio. Milites qz biberāt
vinuz illud: miserunt ad villaz in pe-
de montis caluarie et in domo mulie-
ris petierunt vinuz venale. Quas dice-
te qđ vultis facere de isto vino. Dixe-
runt. Dare potuz volum^o isti seducto-
ri qui dicit̄ xps. Tunc illa accepit ac-
cetuz et miscuit fel agni comesti sero p̄-
cedenti. et eis dedit. Tunc illi xpo de-
derunt ad bibendū. ps. Dederunt in-
escam meam fel. et c. Sed cū gustasset
noluit bibere. Potuit virgō clamare
qñ audiuit filij dicentē. Sitio. heu
mi fili quid audio. O vniuerse creatu-
re celi admiramini paupertatez filij
mei: qui dicit̄ sitio. et non potest habe-
re. Qui creauit omnia: qui est omipo-
tens non habet ad bibendum. O fili
mi: cur non possum tibi sitiēti minis-
trare. Cur tibi de pectore meo lac il-
lud porrigere nō valeo qđ toriens dū
paruulus eras suxisti. Similiter. et
Magdalens flendo dixit. O magister
bone. O magister care. et cur ego indi-
gna discipula hac tanta necessitate
subuenire tibi nō possū. O dānata ses-
uitia iudeozū. Ecce quō christus p̄-
lit quartū dulce verbum. Quintū ver-
bum fuit. Clamauit circa horā nonaz
voce magna dicens. hely hely lamaz

zabathani. Quid est interpretatū hely id est deus meus. Lama. i. quare zabathani. i. dereliquisti me. Sup quo gl. dicit deus dereliquisse eū in morte qz postestati psequentiū euz exposuit. Subtraxit entz ptectionē. sed non soluit unione. De ista derelictione cōpleta est ppheta David. Qui me consolaret non inueni. Non entz consolabatur eum sicut fieri solet morti addictos adducuntibus. Primo nō iudei sed illud debant cū pncipib⁹ sacerdotūz et blasphemabant. Secūdo non gentiles. s. coroz spinea imponentes capiti. pcutiebant euz. Tercio non discipuli q̄ fuerāt ab eo et fidem amiserant de ipso Quarto non marie: q̄ similiter p̄diderant fidem. Non deniqz pater etern⁹ consolatus est euz scilicet ad liberandum eum de manibus inimicorū: s. p nobis tradidit illuz s. voluntati eorū permitiendo agere quecunqz crudeli a voluerunt. Ideo clamauit. hely hely. Quidam autē scz Romani milites: s. in hierony. idioma hebraicuz ignorantes dicebant. helyam vocat iste. Videns autēz pphetias impletas dixit aliud verbum. ¶ Sextum verbum fuit. Consummatum est. id est totum feci ppter qd̄ veneraz. s. vt patri obedirem. Ad philip. ij. Factus est obediens vsqz ad mortē. Sup quo Aug. Xps ne perderet obedientiā pdidit vitaz. Consummatuz est. s. sconiū patriarcharum. Consummatuz est locutio pphetarū. Consummatū est. s. figure pphetie. Consummatuz est opus redemptionis humane. Consummatum est. i. corpus meum iam mortuum est. Consummatū est. i. Ade peccatū. q̄ inobediens pomū comedit. Consummatū est videlicet vetus testamentuz. hoc dicto sol obscurat⁹ est. qz a secunda hora tenebre facte sunt super vniuersaz terram. vsqz in horaz nonam. Velum tēpli scissum est in duas partes. Petre crepuere. Terra mota est. Unde omnis creatura compati xpo visa est in horaz autē nona. cuz clamore cla-

mauit voce magna verbum septimuz pater in manus tuas cōmendo spm̄ meum. Et inclinato capite. tradidit spirituz. Cāta hūc versum. Et aia illa sanctissima a corpore exiuit: et ad limbum sanctorum patrum descendit. ¶ Crucem hūc ostende. Diuus Berz Ascendit xps in altum crucis. vt ab omnibus videretur. Voce magna clamauit: vt ab oibus audiretur. Clamori lachrymas addidit vt hō ei compateretur: Vidēs autē maria filiu moroz tuuz: fecit planctuz sup oēs ciuitates o hierusalē cui filius meus tot et tāta fecit in miraculis: in pdicationibus: ipsum occidisti. O capharnaum. O galilea. O effrem: lugere filium meuz mortuum. hic est qui tot et. Vidētes autē sancti patres christum. O quāta leticia. O quanta iocunditas. Unde dixerunt illud Augu. Aduenisti redemptor mundi aduenisti quem desiderantes quotidie expectabamus. Descendisti p nobis ad inferos: noli nobis deesse cum reuersus fueris ad superos. Ecce quō christi possio et. ¶ Quintū dicit et. Videntes iudei et alij forenses tot mirabilia in eius morte: qz terra tremuit: monumenta sunt apta: et sol obscuratus: territi sūt. Et tūc Centurio exclamauit dicens. Vere filius dei erat iste. Un̄ quersus est et plures reuertebant hierlm̄ scētes fondētes pectora sua: qz pasceus erat. i. dies veneris. In cuius vespa incipit solēnitaz sequētis sabbati. Iudei vt nō remanerent corpa sabbato in cruce. Rogauerūt pylatū: vt frāgerēt tur crucifixorū crura: et de cruce tollerēt eorū corpa. Venerūt ḡ milites et frēgerāt crura latronū. Ad iesuz autē cū venisset: vt viderēt euz iam mortuuz n̄ frēgerūt eius crura: vt ppheta ei⁹ p̄leref. Exo. xij. Os nō cōminuetis ex eo. i. agno: qui xpm̄ figurabat Unus autē militū. s. Longinus lancea latus eius aperuit: et cōtinuo exiuit sanguis et aqua. Sanguis ad nostram redēptionē. aqua ad peccatorū

Domnica

ablutionem. Que quidez aqua et san-
guis s^m Tho. in. ij. par. qu. xvi. fuit
miraculosus. Quod quidem optime factum
est. quod sicut de costa Ade dormientis
facta est Eva. ut inquit glo. interline-
aris: ita de latere christi dormientis in
cruce formata est ecclesia: quae sanguine
redimitur. aqua lauat. hec Ille. Unde
iste longinus visus recepit: quod sanguis
tetigit oculos eius. Unde et ob hoc quer-
sus est ad fidem. et per ipsam tandem marty-
rizatus est Ioseph cum esset disci-
pulus christi. occulte iuit ad amicum su-
um. Nicodemum quod et ipse discipulus
christi erat. Et ambo de licetia Pilati
posuerunt corpus iesu de cruce. O quis
explicare posset immensum dolorem ma-
rie. quae tota lacrimabilis rapuit eius
sanctissimum corpus in gremio: ipsum per
singula membra deosculando. O caput
sanctissimum: quod totum mundum docuit il-
luminavit recit: infinita bona ei con-
tulit et nunc te video spiritus coronatum. O
manus sanctissime. O pedes sanctissi-
mi. Dic per singula membra. Sicut et hoc
faciebant alie marie. Que accepto vn-
guento ipsius unxit. Et posuerunt eum in
monimento nouo. Duxerunt autem Mariam
in domum in brachijs suis quasi mortuam
hoc pacto: accipias corrigiam quaz po-
nes ad collum. Et ex parte populi geni-
bus flexis misericordiam pete. Ipsum deoscula-
do per singula membra: sic dicendo. O bo-
ne iesu ex parte populi huius civitatis. oscu-
lor id sanctus caput. Ex parte populi. O
bone iesu osculare eas sanctas manus.
Sic persequere per omnia membra. Et in fi-
ne dic. Te precor o dulcissime iesu per tu-
as sanctissimas passionem: ut huic populo
tribuas omnium peccatorum suorum remissionem
in presentem: et gloriam in futuro. Amen.

In die iocundissime resurrectionis.
De gliefa christi resurrectione.

Iesum querit
nazarenus crucifixus sur-
rexit non est hic Mat. xvi.

Quantum fuerit gaudio: festinus et iocun-
danda resurrectio filii dei: in presentem die
non satis aperte declarat. si dulciter
contempleremur tripudia et leticias: quas
fecerunt omnes creature in ipsa resur-
rectione. s^m Tho. et Alber. tres sunt
differentie creaturarum. Primo superi-
ores: ut angeli. hi letati sunt in resur-
rectione christi: quod videbant sanctos ab
inferis extrahi: et sedes vacuas reple-
ri. Unde ecclesia. Exultet iam angelica
turba celorum. Secundo creature medie
id est homines huius vite letati sunt: ut
apostoli. Ecclesia canit. Gaudent sunt disci-
puli. Et de mulieribus: ecclesia ca-
nit. Ille dum pergunt. et. Tercio cre-
ature inferiores id est sancti patres in
lymbo: qui educti sunt a densis: terris
et caliginosis ergastulis: et carceribus
lymby: quem videntes eum suscitatum
dixerunt illud August. Aduenisti re-
demptor mundi quem desiderantes quod
tidie expectabamus. Descendisti per
nobis ad inferos. non illi nobis deesse dux
reversus fueris ad superiores. Ille. Et
nos debemus gaudere et exultare. Ad
hoc inuitat dauid in ps. que ecclesia
sepe replicat in officio presenti. hec
dies. et. hec est dies in qua patres sunt
liberati. hic est in quo apostoli et mu-
lieres gaudent. hic est in quo salus
nostra completa est. Ad hanc exulta-
tionem inuitant nos omnia. Videmus
arbores florere: aues in nemoribus
canere: terram proferre flores suos.
Maximus in sermone in resurrectione
christi aer salubrior. sol candidior
terra fecundior facta est. In ipsa nam
quod omnia elementa gloriantur. Nam
et ipsum solem arbitror in hac die so-
lito clariorem. Necesse est enim ut sol
in eius resurrectione gaudeat quod in eius
passione doluit. Ille. De qua quod re-
surrectione tria dulciter contemplantur.
Primum de congruitatis.
Secundum de expectabilitatis.
Tercium de iocunditatis.
Primum. et. Dubium querit. Utrum
fuit necessarius christum a mortuis resur-